

FI

Mikroluottojen tarjoajien eurooppalaiset käytännösäännöt

Versio 2.0

Versio 2.0 – Kesäkuu 2013

Kuvat: © iStockphoto

© Euroopan unioni, 2011 Tekstin jäljentäminen on sallittua, kunhan lähde mainitaan.
ISBN 978-92-79-25958-6 doi:10.2776/67959

Euroopan komission aluepolitiikan pääosasto

Yksikkö B.1 – Viestintä, tiedotus ja suhteet kolmansiin maihin

Internet: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_fi.htm

Mikroluottojen tarjoajien eurooppalaiset käytännösäännöt

Esipuhe

Euroopan mikrorahoitusmarkkinat ovat nuori ja kasvava ala, jolla on huomattavaa potentiaalia. Nämä markkinat ovat kuitenkin vielä melko heterogeeniset, mikä johtuu jäsenvaltioiden oikeudellisten ja institutionaalisten puitteiden eroavaisuuksista ja mikroluottojen tarjoajien monimuotoisuudesta. Mikroluottoja tarjoavat EU:ssa rahoituslaitokset, kuten liikepankit, säästöpankit, osuustoiminnalliset pankit ja julkiset pankit, sekä monet muut laitokset, jotka eivät harjoita pankkitoimintaa, kuten mikrorahoituslaitokset, säätiöt, luotto-osuuskunnat, hyväntekeväisyysjärjestöt ja kansalaisjärjestöt.

Tämän vuoksi mikroluotonantoa koskevat käytännöt vaihtelevat huomattavasti riippuen mikrolainoja myöntävän laitoksen lajista ja sen oikeudellisesta järjestelystä, toimintaympäristöstä ja kyvystä soveltaa moitteettoman ja tehokkaan varainhoidon menettelyjä.

Näissä olosuhteissa komissio katsoi, että mikroluottojen tarjoajille tarkoitettujen, laajasti hyväksytyjen vapaaehtoisten eurooppalaisten käytännesääntöjen laatiminen on tärkeä osa sen aloitetta¹ edistää hyviä käytäntöjä tällä alalla. Vahvistamalla hyviä käytäntöjä koskevat ohjeet ja esittelemällä odotukset ja yhteiset standardit komissio pyrkii tukemaan tätä alaa sen kohdatessa haasteita pitkäaikaisen rahoituksen saannissa, palvelujen laadun säilyttämisessä ja parantamisessa ja kehityksessä kohti kestävyyttä.

Tässä asiakirjassa esitetyt hallintotapaa ja johtamista koskevat periaatteet eivät yleensä ottaen ole uusia vaan ne kuvastavat alan parhaita käytäntöjä. Näiden käytännesääntöjen tarkoituksena on esittää yksityiskohtaisesti Euroopan unionissa hyväksytyt standardit, jotka ovat olennaisen tärkeitä mikroluottojen tarjoajien toiminnan ja niiden laatimien raporttien kannalta.

Näiden eurooppalaisten käytännesääntöjen laatimisessa² on konsultoitu tiiviisti monia mikrorahoitusalan toimijoita ja sidosryhmiä, esimerkiksi rahoittajia, sijoittajia, asiakkaita, omistajia, sääntelyviranomaisia tai kumppaniorganisaatioita. Käytännesääntöjen laatimisessa on tukeuduttu monien mikrorahoituksen alan toimijoiden asiantuntemukseen ja arvokkaaseen kokemukseen. Näitä toimijoita ovat erityisesti seuraavat alan järjestöt: Euroopan mikroluotottajien verkosto (European Microfinance Network, EMN), Keski- ja Itä-Euroopan mikrorahoituskeskus (Microfinance Centre, MFC) ja Community Development Finance Association (CDFA).

Toivomme, että mikroluottojen tarjoajien eurooppalaiset käytännesäännöt edistävät hyviä käytänteitä ja parantavat edelleen hyvää hallintotapaa ja moitteetonta hallinnointia mikrorahoitusallalla Euroopan unionissa.

Dirk Ahner,
Pääjohtaja
Aluepolitiikan pääosasto
Euroopan komissio

Heinz Zourek,
Pääjohtaja
Yritys- ja teollisuustoiminnan pääosasto
Euroopan komissio

¹ Tiedonanto "Mikroluottojen kehittämistä kasvuun ja työllisyyden tukemiseksi koskeva eurooppalainen aloite" (KOM(2007) 708 lopullinen/2, 20.12.2007).

² Mikroluottojen tarjoajien eurooppalaiset käytännesäännöt ovat laatineet Karl Dayson ja Pål Vik (Community Finance Solutions, University of Salford, Yhdistynyt kuningaskunta) Euroopan komission kanssa tehdyn sopimuksen perusteella.

Kiitokset

Seuraavat organisaatiot ovat osallistuneet mikroluottojen tarjoajien eurooppalaisten käytännesääntöjen luomiseen:

- Association of Cooperative Savings and Credit Unions Network of European Credit Unions
- Association pour le droit à l'initiative économique (ADIE)
- Banca Etica
- Bundesverband Öffentlicher Banken Deutschlands
- Centre for European Research in Microfinance (CERMI)
- Community Development Community Development Finance Association (CDFA)
- CoopEst
- Deutsche Sparkassen- und Giroverband (DSGV)
- Deutsches Mikrofinanz Institut (DMI)
- Eurom Consultancy & Studies
- Euroopan osuuspankkiliitto (EACB)
- Euroopan julkisten pankkien yhdistys (EAPB)
- Euroopan pankkiyhdistysten liitto (European Banking Federation, EBF)
- Euroopan investointirahasto (EIR)
- Euroopan mikroluottotajien verkosto (EMN)
- European Network of Credit Unions
- Euroopan säästöpankkiryhmä (ESBG)
- Evers & Jung
- Express Finance IFN SA
- Fair Finance
- Fédération nationale des caisses d'épargne
- Finance Policy Department for Business, Innovation and skills (BIS)
- Good.Bee Holding
- Groupe Banques populaires Caisses d'épargne (BPCE)
- Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW)
- Luxflag
- MicroBank
- Microfinance Centre for Central Europe and new Independent States (MFC)
- MicroFinanza Rating
- NRW.Bank
- Planet Rating
- Qredits
- The Financial Services Authority (FSA)
- Wirtschaftskammer Oberösterreich (WKÖ)

Monet muut tahot ovat osallistuneet kehitysprosessiin kyselyjen kautta.

Sisällys

Käytännesäännöistä	9
Kuinka käytännesäännöt laadittiin?	10
Miksi EU:ssa tarvitaan mikroluottojen tarjoajien käytännesääntöjä?	10
Mitkä organisaatiot kuuluvat käytännesääntöjen piiriin?	10
Keille käytännesäännöt on tarkoitettu?	10
Tämän asiakirjan käytöstä	11
Matriisitaulukko	12
1 – Asiakas- ja sijoittajasuhteet	23
Johdanto	24
Asiakassuhteet	24
Asiakkaille annetut riittävät tiedot	24
Asiakkaiden oikeudet	25
Asiakkaiden ylivelkaantumisen välttäminen	25
Asiakaspalvelu	25
Henkilöstön ja organisaation eettinen käytös	26
Asiakkaiden tietosuoja	27
Sijoittajasuhteet	27
2 – Hallintotapa	29
Johdanto	30
Liiketoimintasuunnitelman laatiminen	30
Hallitus	31
Hallituksen riippumattomuus	31
Hallituksen velvollisuudet	32
Mikroluottojen tarjoajan hallituksen asema	32
Hallituksen jäsenten valinta ja edustus	33
Hallituksen käytännön työn järjestäminen	33
Johtaminen	34
Johdon asiantuntemus ja henkilöstöjohtaminen	34
Toimintakäsikirjat	34
Ulkoinen tarkastus	34

3 – Riskienhallinta	37
Johdanto	38
Riskienhallintakehys	38
Luottoriskien hallinta	39
Salkun laadun suunnitteleminen	40
Petoksiin ja turvallisuuteen liittyvien riskien hallinta	40
Sisäinen tarkastustoimi	42
4 – Raportointistandardit	45
Johdanto	46
Yhteiset taloudelliset raportointistandardit	46
Yhteiset sosiaaliset raportointistandardit	48
Yhteiset tiedotusstandardit	48
5 – Hallinnon tietojärjestelmät	51
Johdanto	52
Toiminnan kattavuus ja laajennettavuus	52
Turvallisuus ja henkilöstötuki	53
Sanasto	54

Käytäntösäännöistä

Mikroluottojen tarjoajien eurooppalaisissa käytänneseännöissä vahvistetaan johtamista, hallintotapaa, riskienhallintaa, raportointia ja kuluttaja- ja sijoittajayhteyksiä koskevat standardit, jotka ovat yhteiset Euroopan unionin mikroluottoalalle. Nämä standardit hyödyttävät asiakkaita, sijoittajia, rahoittajia, omistajia, sääntelyviranomaisia ja kumppaniorganisaatioita.

Kuinka käytänneseännöt laadittiin?

Käytänneseännöissä on otettu huomioon mikrorahoitusalan tunnustetut hyvät käytänteet, ja ne on laadittu konsultoimalla tiiviisti EU:n mikroluottoalan edustajia ja sidosryhmiä. Käytänneseäntöjen laadintaa ovat ohjanneet seuraavat periaatteet:

- Painotetaan sellaisen tarkan ja mitattavissa olevan sisällön mukaan ottamista, jonka perusteella mikroluottojen tarjoajien johto ja hallitus voivat ryhtyä toimiin organisaatioidensa parantamiseksi.
- Painotetaan sellaisten käytänneseäntöjen kehittämistä, joissa otetaan huomioon EU:ssa toimivien mikroluottojen tarjoajien moninaisuus markkinaolosuhteiden, institutionaalisten muotojen ja oikeudellisten puitteiden osalta.
- Painotetaan standardien parantamista tasapainottamalla parhaiden käytänteiden tarve ja luotonantajien realistiset toimintaodotukset.

Miksi EU:ssa tarvitaan mikroluottojen tarjoajien käytänneseäntöjä?

Käytänneseäntöjen laatiminen perustui siihen näemykseen, että koska mikroluottojen tarjoajien toimintaan vaikuttavat erilaiset sääntelykehykset EU:ssa, tarvitaan yhtenäisiä, koko alalle yhteisiä odotuksia ja standardeja. Tavoitteena on hyödyttää sekä itse alaa että rahoittajia, sijoittajia, asiakkaita, omistajia, sääntelyviranomaisia ja kumppaniorganisaatioita. Käytänneseännöissä vahvistetaan hyviä käytäntöjä koskevat ohjeet, joiden avulla ala pystyy kohtaamaan haasteet, jotka liittyvät pitkäaikaisen rahoituksen saantiin, palvelujen laadun säilyttämiseen ja parantamiseen ja kehitykseen kohti kestävyyttä.

Käytänneseäntöjen tarkoituksena ei ole ottaa käyttöön tai korvata nykyistä mikroluottojen tarjoajien sääntelyä. Pikemminkin tarkoituksena on esitellä yhteiset standardit, joita mikroluottojen tarjoajat voivat soveltaa toiminnassaan ja raportoinnissaan.

Mitkä organisaatiot kuuluvat käytänneseäntöjen piiriin?

Käytänneseännöt on tarkoitettu ensi sijassa muille kuin pankkialan mikroluottojen tarjoajille, jotka myöntävät enintään 25 000 euron lainoja mikroryityksille. EU:n mikroluottoala on kuitenkin moninainen yritysten koon, institutionaalisten puitteiden ja toimintamarkkinoiden osalta. Näin ollen kaikkia käytäntöjä ei voida katsoa hyväksi käytännöiksi tai edes mahdollisiksi kaikkien mikroluottojen tarjoajien kannalta. Eräissä tapauksissa voidaan jo nyt soveltaa sääntelypuitteita, jotka kattavat tietyt alat ja käytännöt. Käytänneseännöissä otetaan tämä huomioon ja soveltuvin osin niissä määritetään organisaatiot, jotka eivät kuulu kyseisen lausekkeen piiriin.

Keille käytänneseännöt on tarkoitettu?

Käytänneseännöt on tarkoitettu mikroluottoja tarjoavien organisaatioiden johtajille, asiakkaille, sijoittajille, rahoittajille, omistajille, sääntelyviranomaisille ja kumppaniorganisaatioille. Ne on suunniteltu mikroluottoja tarjoavien organisaatioiden hallitusten jäsenille, sidosryhmille ja johtajille käytettäväksi välineenä alan toimintojen parantamisessa. Asiakkaat voivat niiden avulla varmistaa, että niitä kohdellaan tasavertaisella ja eettisellä tavalla. Sijoittajien ja rahoittajien näkökulmasta katsottuna niillä varmistetaan, että alalla sovelletaan läpinäkyviä raportointistandardeja koko EU:ssa. Sääntelijöille ne antavat varmuuden siitä, että alalla sovelletaan moitteettomia liikekäytäntöjä ja periaatteita ja hyviä hallintotapoja.

Tämän asiakirjan käytöstä

Käytännäsäännöissä on viisi osaa:

- Asiakas- ja sijoittajasuhteet: Tässä osassa käsitellään mikroluottojen tarjoajien velvollisuuksia asiakkaita ja sijoittajia kohtaan sekä asiakkaiden ja sijoittajien oikeuksia.
- Hallintotapa: Tässä osassa esitetään standardit mikroluottojen tarjoajien johdolle ja hallitukselle.
- Yhteiset raportointistandardit: Tässä osassa käsitellään indikaattoreita, jotka mikroluottojen tarjoajien on kerättävä ja julkistettava ja joista niiden on raportoitava.
- Hallinnon tietojärjestelmät: Tässä osassa esitellään hallinnon tietojärjestelmien yhteiset standardit.
- Riskienhallinta: Tässä osassa käsitellään riskienhallintaan liittyviä yhteisiä lähestymistapoja ja menettelyjä.

Lausekkeet esitetään seuraavalla tavalla:

Lauseke 1.1

Mikroluottojen tarjoajien on annettava vähintään 12 kuukauden lainoista asiakkailleen selkeät ja tarkat tiedot vuotuisessa lainailmoituksessa.

Vuotuisesta ilmoituksesta on käytävä ilmi maksettu määrä (korko ja pääoma), jäljellä oleva saldo (korko ja pääoma) sekä jäljellä olevien maksujen rakenne (aikataulu, määrät, korko ja pääoma). Vuotuinen ilmoitus voidaan tehdä sähköisesti, paperilla tai suullisesti.

Ensisijaiset lausekkeet – P

Useat asiakirjan lausekkeista on merkitty ensisijaisiksi. Näiden lausekkeiden katsotaan olevan erityisen tärkeitä, ja ne on esitetty seuraavasti.

Lauseke 1.2

Mikroluottojen tarjoajien on ilmoitettava kustannukset todellisena vuosikorkona.

Todellinen vuosikorko on ilmoitettava luottosopimuksessa ja mahdollisissa mainoksissa. Tämä koskee kaikkien sitoumusten, luotonnostojen, takaisinmaksujen ja veloitettavien maksujen vuotuista määrää, mukaan lukien sellaiset asiakkaan maksamat palkkiot ja verot, jotka ovat luotonantajan tiedossa.

Vaikeusaste – ■ / ■ ■ / ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■

Lausekkeen soveltamisen vaikeusaste on merkitty tähden seuraavasti: ■ (helpohko), ■ ■ (keskivaikea) ja ■ ■ ■ (vaikea).

Vain suuret organisaatiot – ▲

Jos lauseketta sovelletaan vain suuriin organisaatioihin, tämä on merkitty kolmiolla ▲ lausekkeen jälkeen. Suurilla organisaatioilla tarkoitetaan luotonantajia, joilla on enemmän kuin 7 000 aktiivista luotonsaajaa³ ja yli 70 työntekijää. Lausekkeiden lisäohjeissa viitataan myös pieniin ja keskisuuriin luotonantajiin. Pienillä luotonantajilla tarkoitetaan organisaatioita, joilla on vähemmän kuin 4 000 asiakasta ja 35 työntekijää, ja keskisuurilla luotonantajilla organisaatioita, joilla on 4 000-7 000 asiakasta ja 35-70 työntekijää.

Kaikista lausekkeista on yhteenveto asiakirjan alussa olevassa matriisitaulukossa. Ensisijaiset lausekkeet on esitetty taulukossa punaisella.

Sanastossa on selitetty eräitä käytettyjä termejä.

³ Aktiiviset luotonsaajat ovat henkilöitä, joilla on lainaa mikroluottojen tarjoajalta tai jotka ovat ensi sijassa vastuussa kokonaislainasalkun osan takaisinmaksusta. Luotonsaaja, jolla on monia lainoja, olisi laskettava yhdeksi luotonsaajaksi.

Matriisitaulukko

Lausekkeen numero	Lauseke	Ensisijaisuus	Vaikeusaste	Vain suuret	Sivu
I. Asiakas- ja sijoittajasuhteet					
Riittävät tiedot asiakkaille					
<i>Mikroluottojen tarjoajien on...</i>					
1.1	ilmoitettava kustannukset mainonnassa		🏠		24
1.2	ilmoitettava kustannukset todellisena vuosikorkona	P	🏠		24
1.3	annettava sopimusta edeltävät tiedot asiakkaalle		🏠		24
1.4	annettava selkeät tiedot vuotuisessa lainailmoituksessa		🏠 🏠 🏠		24
1.5	varmistettava, että asiakkaat ymmärtävät lainaehdot ja -prosessin		🏠 🏠		24
Asiakkaiden oikeudet					
<i>Asiakkailla on oikeus...</i>					
1.6	vetäytyä luottosopimuksesta tai maksaa laina takaisin 14 päivän kuluessa	P	🏠 🏠		25
1.7	riittävään aikaan sopimusehtoihin tutustumiseksi ja kysymysten esittämiseksi		🏠		25
1.8	ennenaikaiseen takaisinmaksuun		🏠 🏠		25
1.9	saada luottohistoriansa ilmoitettua kansallisille luottotietotoimistoille		🏠 🏠		25
Asiakkaiden ylivelkaantumisen välttäminen					
<i>Mikroluottojen tarjoajien on...</i>					
1.10	arvioitava takaisinmaksukyky ja lainan kohtuuhintaisuus		🏠 🏠		25
1.11	otettava käyttöön luotonsaajien velkarajaa koskeva luotonantopolitiikka		🏠 🏠		25
1.12	ilmoitettava luotonsaajalle viipymättä maksamatta jättämisestä tai liian pienestä maksusta		🏠		25

Lausekkeen numero	Lauseke	Ensisijaisuus	Vaikeusaste	Vain suuret	Sivu
Asiakaspalvelu					
<i>Mikroluottojen tarjoajien on...</i>					
1.13	arvioitava säännöllisesti asiakastytyväisyyttä		■ ■ ■		25
1.14	sovellettava ohjeita valitusten tutkimisesta		■ ■		26
1.15	otettava käyttöön mekanismi asiakkaiden valitusten käsittelemiseksi	P	■		26
1.16	varmistettava, että asiakkaille ilmoitetaan valitusoikeudesta		■		26
Henkilöstön ja organisaation eettinen käytös					
<i>Mikroluottojen tarjoajat...</i>					
1.17	ne eivät saa harjoittaa syrjintää asiakkaiden valinnassa ja kohtelussa		■		26
1.18	niiden on vahvistettava hyväksyttävät ja ei-hyväksyttävät velanperintäkäytännöt		■ ■		26
1.19	niillä on oltava vakuudeksi hyväksyttäviä pantteja koskevat toimintaohjeet		■		26
1.20	niiden on suoritettava säännöllisesti henkilöstöarviointeja		■		26
Asiakkaiden tietosuoja					
<i>Mikroluottojen tarjoajien on...</i>					
1.21	varmistettava, että niillä on kirjalliset ohjeet asiakkaiden tietosuojasta		■ ■		27
1.22	varmistettava, että niillä on asiakkaiden henkilö- ja rahoitustiedot suojaavat järjestelmät		■ ■		27
1.23	koulutettava henkilöstöä asiakkaiden henkilö- ja rahoitustietojen suojaamiseksi		■ ■		27
1.24	ilmoitettava asiakkaille tietojen käytöstä ja oikeudesta perua tietojen käyttöä koskeva suostumus		■		27
1.25	pyydettyä asiakkaan kirjallinen suostumus tietojen julkistamiseen		■		27
Sijoittajasuhteet					
<i>Mikroluottojen tarjoajien on...</i>					
1.26	vastattava siitä, ettei sijoittajia johdeta harhaan		■		27
1.27	annettava asianmukaiset tiedot sijoittajien päätösten perustaksi		■		27
1.28	pyrittävä kohdistamaan toimintansa sijoittajiin, joilla on valmiudet ymmärtää asiaankuuluvat riskit		■		27
1.29	ryhdyttävä toimiin tarkistaakseen sijoittajien henkilöllisyys rahanpesun estämiseksi		■		27

Lausekkeen numero	Lauseke	Ensijaisuus	Vaikeusaste	Vain suuret	Sivu
II. Hallintotapa					
Liiketoimintasuunnittelu					
<i>Mikroluottojen tarjoajien on...</i>					
2.1	laadittava liiketoimintasuunnitelma, jota tarkistetaan säännöllisesti	P	👤 👤		30
2.2	laadittava liiketoimintasuunnitelma, joka kattaa vähintään 3-5 vuoden ajanjakson		👤 👤		30
2.3	liiketoimintasuunnitelman on katettava liiketoimintaan liittyvien seikkojen vähimmäismäärä	P	👤 👤		30
2.4	mitattava ja parannettava taloudellista ja sosiaalista suorituskykyä ja tiedotettava siitä		👤 👤		30
2.5	käytettävä taloudelliseen ohjaukseen ja tuloksellisuuteen liittyviä välineitä		👤 👤		30
Hallitus					
2.6	Mikroluottojen tarjoajilla on oltava hallitus tai vastaava elin	P	👤		31
2.7	Hallituksella on oltava tarkastus- tai valvontakomitea		👤 👤	⚠️	31
<i>Tarkastus- tai valvontakomitea...</i>					
2.8	komitean on oltava johdosta riippumaton		👤 👤	⚠️	31
2.9	komitean on tavattava ulkoiset tarkastajat vuosittain		👤 👤	⚠️	31
2.10	komitealla on oltava rahoitusanalyysin ja laskentatoimen asiantuntemusta		👤 👤	⚠️	31
<i>Hallitus...</i>					
2.11	jäseniä on oltava vähintään vähimmäismäärä		👤		31
2.12	jäsenten enemmistön on oltava johdosta riippumattomia	P	👤 👤		31
2.13	varsinaisnyhtiökokous tai vastaava elin valitsee hallituksen		👤		32
2.14	varsinaisen yhtiökokouksen tai vastaavan elimen on tarkasteltava hallituksen toimintaa		👤 👤		32
2.15	hallituksen on valvottava ylimmän johdon toimintaa		👤 👤		32
2.16	hallitus vastaa säädösten ja määräysten noudattamisesta		👤 👤		32
2.17	hallitus tarkastaa, että organisaation toiminta on toiminta-ajatuksen ja liiketoimintasuunnitelman mukainen		👤		32
2.18	hallitus seuraa säännöllisesti taloudellista suorituskykyä		👤 👤		32
2.19	hallitus osallistuu haastattelupaneeliin pääjohtajaa valittaessa		👤		32

Lausekkeen numero	Lauseke	Ensisijaisuus	Vaikeusaste	Vain suuret	Sivu
2.20	hallituksella on veto-oikeus johtohenkilöstön nimityksissä		🏠		32
2.21	hallitus päättää johtohenkilöstön palkkaustasosta		🏠 🏠		32
2.22	hallitus hyväksyy hinnoittelupolitiikassa tehtävät muutokset		🏠		32
2.23	hallituksen on saatava ilmoitus salkun laadusta ja taloudellisesta tuloksesta		🏠		33
2.24	hallituksen jäsenillä on oltava pankki- ja rahoitusalan tietoutta		🏠 🏠	⚠️	33
2.25	hallituksen jäsenten on kehitettävä luottoriskitietouttaan		🏠 🏠	⚠️	33
<i>Mikroluottojen tarjoajat...</i>					
2.26	niillä on oltava säännöt, joiden nojalla sopimattomien henkilöiden pääsy hallituksen jäseniksi voidaan estää		🏠		33
2.27	niillä on oltava säännöt jäsenten toimiajasta ja kierrosta		🏠		33
2.28	niiden on vaadittava hallituksen jäseniä ilmoittamaan eturistiriidat		🏠		33
2.29	niiden hallituksessa on oltava rahoitus-, liike-, johtamis- ja lakialalla pätevyityneitä henkilöitä		🏠 🏠	⚠️	33
<i>Hallituksen on</i>					
2.30	kokoontuttava vähintään neljä kertaa vuodessa		🏠		33
<i>Mikroluottojen tarjoajat...</i>					
2.31	niillä on oltava päätösvaltaisuutta koskevat säännöt, joiden mukaan henkilöstöllä tai johdolla ei saa olla enemmistöä hallituksessa		🏠 🏠		33
2.32	niiden on julkistettava lähipiirin lainananto vuosikertomuksessa		🏠 🏠		34
Johtaminen					
2.33	Johdon on oltava pätevä hoitamaan keskeiset hallintotehtävät		🏠		34
<i>Mikroluottojen tarjoajat...</i>					
2.34	niillä on oltava ylintä johtoa koskeva johdonvaih dossuunnitelma		🏠 🏠		34
2.35	niiden henkilöstöpolitiikka on esitettävä henkilöstön käsikirjoissa		🏠 🏠	⚠️	34
2.36	niillä on oltava koulutus- ja perehdyttämisohjelma		🏠 🏠		34
2.37	niillä on oltava rahoitustoimia ja -hallintoa koskevat toimintakäsikirjat		🏠 🏠		34
2.38	niillä on oltava varainhoitoa koskevat toimintakäsikirjat		🏠 🏠 🏠	⚠️	34

Lausekkeen numero	Lauseke	Ensisijaisuus	Vaikeusaste	Vain suuret	Sivu
Ulkoinen tarkastus					
2.39	Mikroluottojen tarjoajien on teetettävä ulkoinen tarkastus vuosittain	P	1		34
2.40	Tilintarkastajilla on oltava asianmukainen pätevyys		1		34
2.41	Ulkoisessa tarkastuksessa on noudatettava kansallisia tai kansainvälisiä tilintarkastusstandardeja		1		35
2.42	Ulkoisen tarkastuksen perusteella on laadittava tilintarkastajan lausunto		1		35
2.43	Mikroluottojen tarjoajien on käsiteltävä tilintarkastajan esille tuomat kysymykset		1		35
III. Riskienhallinta					
Riskienhallintakehys					
<i>Mikroluottojen tarjoajat...</i>					
3.1	niillä on oltava menettelyt riskien kartoittamiseksi, arvioimiseksi ja priorisoimiseksi	P	1 1 1		38
3.2	niiden on nimitettävä riskienhallinnasta vastaava ylempi johtaja	P	1		38
3.3	niiden on nimettävä riskienvalvonnan toteuttamisesta vastaavat henkilöt		1		38
3.4	niiden on nimettävä valvonnasta vastaavat henkilöt, jotka toimittavat tarpeelliset tiedot johdolle		1		38
Luottoriskien hallinta					
<i>Mikroluottojen tarjoajat...</i>					
3.5	niiden on otettava huomioon luottoriskit lainatuotteiden suunnittelussa		1 1		39
3.6	niiden on rajoitettava luottoriskejä edellyttämällä, että kaikkien lainojen hyväksymiseen osallistuu vähintään kaksi henkilöä	P	1		39
3.7	niiden on tarkistettava luottoriskikertymien yhteismäärä		1 1 1	1	39
3.8	niiden on varmistettava, etteivät henkilöstön kannustimet liity pelkästään lainan myöntämiseen		1 1		40
3.9	niiden on mitattava ja seurattava lainasalkun suorituskykyä		1		40
3.10	niiden on tarkistettava luottotappiovaraukset ja niihin liittyvät menetelmät säännöllisesti		1 1		40
3.11	niiden on ilmoitettava luottotappiovarausten tekemisessä sovelletuista menetelmistä rahoittajille ja sijoittajille		1		40

Lausekkeen numero	Lauseke	Ensisijaisuus	Vaikeusaste	Vain suuret	Sivu
3.12	niillä on oltava erityiset lainojen poistamista kirjanpidosta koskevat toimintaohjeet, joita sovelletaan johdonmukaisesti		🏠 🏠		40
Petoksiin ja turvallisuuteen liittyvien riskien hallinta					
<i>Mikroluottojen tarjoajat...</i>					
3.13	niiden on määritettävä luotonantorajat eri työntekijäryhmille ja luottokomiteoille		🏠		40
3.14	niillä on oltava lainojen uudelleenjärjestelyjä koskevat menettelyt		🏠 🏠		40
3.15	niillä on oltava vakuuksien käsittelyä koskevat toimintalinjat ja menettelyt		🏠 🏠		41
3.16	niillä on oltava toimintaohjeet rajoitettujen ja rajoittamattomien rahastotilitoimintojen luokittelua varten		🏠 🏠 🏠		41
3.17	niiden on rajoitettava käteisen rahan käsittelemistä käyttämällä pankkeja tai sähköistä siirtoa		🏠 🏠		41
3.18	niiden on sovellettava seuraavia toimenpiteitä käteisen rahan käsittelyssä:				41
3.18.1	riittävät turvatoimenpiteet käteisen rahan ja omaisuuden suojelemiseksi		🏠 🏠		41
3.18.2	vakiodidut ja johdonmukaiset menettelyt käteistapahtumia varten		🏠 🏠		41
3.18.3	käteistapahtumien käsittelyä ja kirjaamista koskevien tehtävien erottaminen		🏠 🏠		41
3.19	niiden on erotettava lainojen hyväksymistä ja maksatusta koskevat tehtävät		🏠		42
Sisäinen tarkastus					
3.20	Mikroluottojen tarjoajilla on oltava erityinen sisäisen tarkastuksen toimi, joka on mukautettu organisaation koon mukaan	P	🏠 🏠 🏠		42
3.21	Sisäisen tarkastajan on raportoitava suoraan hallitukselle		🏠		42
3.22	Sisäisessä tarkastuksessa on määritettävä seuraavat:				42
3.22.1	olemassa olevien tietojen luotettavuus		🏠 🏠		42
3.22.2	taloudellista tilannetta ja toimintaa koskevien tietojen luotettavuus ja paikkansapitävyys		🏠 🏠		42
3.22.3	sisäiseen valvontaan kohdistuvat rikkomukset		🏠 🏠		42
3.22.4	hallitsemattomien riskien olemassaolo		🏠 🏠 🏠		42
3.23	Sisäinen tarkastus on suoritettava säännöllisesti		🏠 🏠	⚠️	42

Lausekkeen numero	Lauseke	Ensisijaisuus	Vaikeusaste	Vain suuret	Sivu
IV. Yhteiset raportointistandardit					
Yhteiset taloudelliset raportointistandardit					
<i>Mikroluottojen tarjoajien on...</i>					
4.1	sovellettava yhteistä mittaus- ja raportointitapaa seuraavien osalta:				46
4.1.1	nykyinen lainasalkku		■		46
4.1.2	bruttolainasalkku		■		46
4.1.3	nettolainasalkku		■		46
4.1.4	aktiiviset luotonsaajat		■ ■		46
4.1.5	rahoitustuotot		■ ■		46
4.1.6	toiminnan tuotot		■ ■		46
4.1.7	henkilöstökulut		■		46
4.1.8	hallintokulut		■		47
4.1.9	rahoituskulut		■		47
4.1.10	lainasalkun riskinalainen osa	P	■		47
4.1.11	poistot		■		47
4.1.12	arvonalentumistappiovaraus ja varauskulut		■		47
4.1.13	varat		■		47
4.1.14	velat		■		47
4.1.15	operatiivinen kestävyys	P	■		47
4.1.16	rahoituksellinen kestävyys		■ ■		47
4.1.17	kestävyysuhdelukujen muutokset tuet huomioon ottaen		■ ■ ■		48
Yhteiset sosiaaliset raportointistandardit					
<i>Mikroluottojen tarjoajien...</i>					
4.2	on julkistettava				
4.2.1	yhteiskunnallinen toiminta-ajatus	P	■		48
4.2.2	lainojen keskimääräinen koko		■		48
4.2.3	lainojen keskimääräinen koko prosentteina bruttokansantulosta		■		48
jos asianmukaista kohdemarkkinoiden ja toiminta-ajatuksen kannalta:					
4.2.4	naisasiakkaat, %		■		48
4.2.5	maaseudun asiakkaat, %		■		48
4.2.6	köyhät asiakkaat, %		■ ■		48

Lausekkeen numero	Lauseke	Ensisijaisuus	Vaikeusaste	Vain suuret	Sivu
4.2.7	asiakkaat, jotka siirtyvät yleiseen rahoitukseen, %		■ ■		48
4.2.8	etnisiä vähemmistöjä tai alkuperäiskansoja edustavat asiakkaat, %		■		48
4.2.9	rahoitetut käynnistysvaiheen yritykset, %		■		48
4.2.10	sosiaalietuuksia saavat asiakkaat, %		■		48
Yhteiset tiedotusstandardit					
4.3	Yleisöllä on oltava tiedonsaantimahdollisuus		■		48
<i>Mikroluottojen tarjoajien on...</i>					
4.4	julkistettava seuraavat tiedot:				
4.4.1	aktiivisten luotonantajien määrä		■		49
4.4.2	myönnettyjen ja jäljellä olevien lainojen määrä ja arvo		■		49
4.4.3	nykyisen, brutto- ja nettosalkun arvo		■		49
4.4.4	riskinalainen salkunosa		■		49
4.4.5	varojen ja velkojen kokonaisarvo		■		49
4.4.6	operatiivinen kestävyys	P	■		49
4.4.7	rahoituksellinen kestävyys		■		49
4.4.8	kustannukset tuettua lainaa kohden, %		■		49
4.4.9	lainan vastuuhenkilöiden ja (koko) henkilöstön määrä		■		49
4.5	kirjattava hakijoiden sekä entisten ja nykyisten asiakkaiden valitukset		■		49
4.6	valituksia koskevien tietojen julkistaminen	P			49
4.6.1	hakijoiden sekä entisten ja nykyisten asiakkaiden valitusten määrä		■		49
4.6.2	valitusten määrä prosentteina hakijoiden sekä entisten ja nykyisten asiakkaiden määrästä		■		49
V. Hallinnon tietojärjestelmät					
Toiminnan kattavuus ja laajennettavuus					
<i>Mikroluottojen tarjoajilla on oltava hallinnon tietojärjestelmä...</i>					
5.1	jolla voidaan tuottaa keskeisiä toimintaa ja taloutta koskevia raportteja	P			52
5.1.1	tuloslaskelma		■		52
5.1.2	tase		■		52
5.1.3	päivittäinen laina- ja maksulaiminlyöntiraportti, suhdeluvut ja suuntaukset		■ ■		52

Lausekkeen numero	Lauseke	Ensisijaisuus	Vaikeusaste	Vain suuret	Sivu
5.2	joka mahdollistaa luotonantajalle kaikenlaiset kirjanpitoiminnot		👤 👤		52
5.3	joka toimii hyväksytyjen tilinpäätösstandardien mukaisesti		👤		52
5.4	jolla voidaan seurata ja hallinnoida lainasalkun laatua ja toimintoja	P	👤 👤		52
5.5	jolla voidaan hallinnoida ja säilyttää asiakastiedot	P	👤		52
5.6	joka voi helpottaa johdon, henkilöstön ja hallituksen tarvitsemien tietojen saantia		👤 👤		52
5.7	jolla voidaan käsitellä uusia tuotteita, useita toimipaikkoja, palveluja ja jakelukanavia, jotka voidaan sisällyttää näihin järjestelmiin		👤 👤		53
5.8	jota voidaan mukauttaa suunnitellun kasvun mukaisesti		👤 👤		53
Turvallisuus ja henkilöstötuki					
<i>Mikroluottojen tarjoajat...</i>					
5.9	niiden on rajoitettava hallinnon tietojärjestelmiin tallennettujen tietojen saatavuutta		👤 👤		53
5.10	niiden on sovellettava eri asteisia käyttöoikeustasoja		👤 👤		53
5.11	niiden on varmistettava, että niillä on valmiudet tallentaa ja säilyttää tietoa		👤 👤		53
5.12	niillä on oltava tietojärjestelmät, joilla voidaan ottaa säännöllisiä varmuuskopioita		👤 👤		53
5.13	niillä on oltava turvatoimet, joilla estetään tiedostojen laiton tai tahaton muuttaminen		👤 👤		53
5.14	niillä on oltava hallinnon tietojärjestelmät, joilla voidaan tuottaa kirjausketjun keskeiset toiminnot		👤 👤		53
5.15	niiden on tarjottava henkilöstölle koulutusta ja/tai käsikirjoja		👤 👤		53

1 – Asiakas- ja sijoittajasuhteet

Johdanto

Mikroluottojen tarjoajilla on selkeät velvollisuudet asiakkaita ja sijoittajia kohtaan. Asiakkaiden hyvinvointi liittyy läheisesti mikroluottojen tarjoajien tehtävään torjua köyhyyttä sekä sosiaalista ja taloudellista syrjäytymistä, kun taas yksityiset ja julkiset sijoittajat ovat entistä tärkeämpiä alan rahoituksen kannalta. Tämän vuoksi asiakkaiden kohtelua ohjaavat periaatteet samoin kuin periaatteet, jotka varmistavat avoimuuden ja luotettavuuden yhteydenpidossa sijoittajien kanssa, ovat olennaisen tärkeitä. Käytännösääntöjen tässä osassa vahvistetaan mikroluottojen tarjoajien velvollisuudet asiakkaita ja sijoittajia kohtaan. Tähän liittyy oikeudenmukainen ja läpinäkyvä lainananto-prosessi, muutoksenhakuoikeus, asiakkaiden ylivelkaantumisen välttäminen, asiakastietojen suoja ja läpinäkyvyys sijoittajien suhteen.

Asiakassuhteet

Asiakkaille annetut riittävät tiedot

Lauseke 1.1

Mikroluottojen tarjoajien on ilmoitettava luottokustannukset mainonnassaan.

Tähän sisältyvät lainakorko, maksut ja havainnollinen esimerkki.

Lauseke 1.2

Mikroluottojen tarjoajien on ilmoitettava kustannukset todellisena vuosikorkona.

Tämä lauseke on merkitty **ensisijaiseksi lausekkeeksi**, sillä lainakustannusten ilmoittaminen on olennaista, jotta asiakas voi tehdä tietoon perustuvia taloudellisia päätöksiä. Todellinen vuosikorko on ilmoitettava luottosopimuksessa ja mahdollisissa mainoksissa. Tämä koskee kaikkien sitoumusten, luotonnostojen, takaisinmaksujen ja veloittavien maksujen määrää, mukaan lukien sellaiset asiakkaan maksamat palkkiot ja verot, jotka ovat luotonantajan tiedossa.

Lauseke 1.3

Mikroluottojen tarjoajien on annettava seuraavat sopimusta edeltävät tiedot asiakkaalle ja vahvistettava ne luottosopimuksessa:

Lauseke 1.3.1: Luotonantajan nimi ja osoite

Lauseke 1.3.2: Määrä

Lauseke 1.3.3: Luottosopimuksen voimassaoloaika

Lauseke 1.3.4: Lainakorko

Lauseke 1.3.5: Maksettava kokonaismäärä

Lauseke 1.3.6: Viivästysmaksut

Lauseke 1.3.7: Oikeus ennenaikaiseen irtisanomiseen

Lauseke 1.3.8: Perintäkäytännöt

Lauseke 1.4

Mikroluottojen tarjoajien on annettava vähintään 12 kuukauden lainoista asiakkailleen selkeät ja tarkat tiedot vuotuisessa lainailmoituksessa.

Vuotuisesta ilmoituksesta on käytävä ilmi maksettu määrä (korko ja pääoma), jäljellä oleva saldo (korko ja pääoma) ja jäljellä olevien maksujen rakenne (aika-taulu, määrät, korko ja pääoma). Vuotuinen ilmoitus voidaan tehdä sähköisesti, paperilla tai suullisesti.

Lauseke 1.5

Mikroluottojen tarjoajien on ryhdyttävä asianmukaisiin toimiin varmistaakseen, että asiakkaat ymmärtävät täysin tuotteet, prosessin ja sopimusehdot.

Tähän voi tarvittaessa kuulua soveltuvin osin asiakas-palveluhenkilöstön kouluttaminen niin, että he pystyvät kommunikoimaan tehokkaasti kaikkien asiakkaiden kanssa, tai sopimusten lukeminen näkövammaisille tai lukutaidottomille asiakkaille ja aineiston tarjoaminen paikallisella kielellä.

Asiakkaiden oikeudet

Lauseke 1.6

Asiakkailla on oikeus...

a) peruuttaa luottosopimus 14 kalenteripäivän kuluessa sen allekirjoittamisesta tai

b) maksaa laina kokonaisuudessaan takaisin ilman lisäkustannuksia 14 kalenteripäivän kuluessa luottosopimuksen allekirjoittamisesta tarvitsematta esittää siihen syytä.

Tämä lauseke on merkitty **ensisijaiseksi lausekkeeksi**, koska kyse on tärkeästä ja laajalti hyväksytystä asiakkaan oikeudesta. Tämä oikeus vahvistetaan luottosopimuksessa.

Lauseke 1.7

Asiakkailla on annettava riittävästi aikaa tutustua sopimusehtoihin ja heillä on oltava mahdollisuus esittää kysymyksiä ja saada niihin vastaukset ennen sopimuksen allekirjoittamista.

Lauseke 1.8

Asiakkailla on oikeus ennenaikaiseen takaisinmaksuun, mutta mikroluottojen tarjoaja voi vaatia korvauksen ennenaikaiseen takaisinmaksuun liittyvistä kohtuullisista kustannuksista.

Tämä oikeus on vahvistettava luottosopimuksessa. Ennenaikaiseen takaisinmaksuun liittyvät kustannukset olisi myös määritettävä sopimuksessa.

Lauseke 1.9

Asiakkailla on oikeus saada mikroluottojen tarjoajan kanssa kertyvä luottohistoriansa raportoitua kansallisille luottotietotoimistoille ja mahdollisiin tietokantoihin.

Tämä oikeus olisi tarvittaessa vahvistettava luottosopimuksessa. Näin siksi, että asiakkaat voivat hankkia luottopisteytyksen. Tätä lauseketta sovelletaan vain maissa, joissa toimii kansallisia luottotietotoimistoja ja tietokantoja, jotka keräävät tietoja positiivisista luottotiedoista.

Asiakkaiden ylivelkaantumisen välttäminen

Lauseke 1.10

Mikroluottojen tarjoajien on arvioitava takaisinmaksukyky ja lainan kohtuuhintaisuus hakijalta, tietokannasta ja/tai kilpailijalta saatujen riittävien tietojen perusteella.

Tähän olisi sisällyttävä vähintään asiakkaan käyttöpääoman, yritys- ja kotitalousylijäämän, varojen ja velkojen laskeminen. Siihen olisi sisällyttävä myös selvitys kyvystä toteuttaa hanke. Tämän vuoksi on hyvän käytännön mukaista konsultoida arvioinnin aikana sisäisiä yrityspalveluja tai ulkoisia kumppaneita.

Lauseke 1.11

Mikroluottojen tarjoajien on sovellettava luottopoliitiikkaa, joka tarjoaa selviä ohjeita lainanottajien velkarajasta ja muista lähteistä peräisin olevien velkojen hyväksyttävästä tasosta.

Luottopoliitikassa voidaan määrittää velkaraja, josta luotonsaajan odotetaan kohtuudella selviytyvän. Tämän olisi perustuttava realistiseen arvioon käytettävissä olevista tuloista ottaen huomioon tulojen vaihtelut ja muut velat.

Lauseke 1.12

Jos luotonsaajan maksamatta jätetyn tai liian pienen maksun määrä ylittää merkittävästi yhden kuukauden luoton, mikroluottojen tarjoajan olisi ilmoitettava tästä luotonsaajalle viipymättä sopivalla tavalla.

Ilmoituksessa olisi mainittava maksamaton määrä ja korkoprosentti sekä viivästysmaksut, palkkiot tai viivästyskorot.

Asiakaspalvelu

Lauseke 1.13

Mikroluottojen tarjoajien on arvioitava säännöllisesti asiakastytyväisyyttä.

Suurten mikroluottojen tarjoajien olisi toteutettava muodollisempia, säännöllisiä arviointeja, joissa käytetään hyväksytyjä markkinatutkimusmenetelmiä, kuten

kohderyhmät, selvitykset, kyselyt tai asiakaspaneelit. Pienten luotonantajien toteuttama arviointi voi olla vähemmän muodollisempi, ja siihen voi sisältyä keskusteluja asiakkaiden kanssa tai ryhmäkeskusteluja.

Lauseke 1.14

Mikroluottojen tarjoajilla on oltava koko henkilöstön tiedossa olevat toimintaohjeet, joiden mukaan asiakkaiden valitukset on tutkittava täysimääräisesti ja ratkaistava mahdollisimman nopeasti.

Suurten mikroluottojen tarjoajien kohdalla näiden ohjeiden olisi oltava kirjalliset. Pienten ja keskiuurten mikroluottojen tarjoajien toimintaohjeiden ei tarvitse olla kirjalliset, mutta niillä olisi oltava selvä ja hyvin tunnettu toimintapolitiikka tai ohjeet voidaan sisällyttää muihin käsikirjoihin.

Lauseke 1.15

Mikroluottojen tarjoajilla on oltava asiakasvalitusten käsittelymekanismi ja tätä tehtävää hoitava henkilöstö.

Tämä lauseke on merkitty **ensisijaiseksi lausekkeeksi**, koska valitus- ja muutoksenhakuoikeus on tärkeä ja laajalti hyväksytty asiakkaan oikeus.

Valitusten käsittelyn olisi oltava yhden tai useamman työntekijän vastuulla. Tämä tehtävä voi sisältyä yhden tai useamman henkilöstön jäsenen toimenkuvaukseen.

Lauseke 1.16

Mikroluottojen tarjoajien on varmistettava lainahakemusprosessin aikana, että asiakkaille kerrotaan heidän valitusoikeudestaan ja siitä, miten valitus tehdään asianomaiselle henkilölle.

Valitusoikeudesta ja siitä, kenelle valitus tehdään, olisi kerrottava lainan hakijoille annettavassa tiedotusmateriaalissa.

Henkilöstön ja organisaation eettinen käytös

Lauseke 1.17

Mikroluottojen tarjoajat eivät saa syrjiä asiakkaita näiden rodun, etnisen alkuperän, sukupuolen, poliittisen

vakaumuksen, vammaisuuden, uskonnon tai sukupuolisen suuntautumisen perusteella asiakkaiden valinnassa ja kohtelussa.

Syrjimätön kohtelu on tärkeää rahoituspalvelujen tarjoamiseksi kaikille niille asiakkaille, jotka voivat käyttää niitä, ja lisää asiakkaiden luottamustaan luotonantajan oikeudenmukaisuuteen.

Lauseke 1.18

Hyväksyttävät ja ei-hyväksyttävät velanperintäkäytännöt on esitettävä selvästi kyseisen organisaation asiakirjoissa, ja niitä on sovellettava myös silloin, kun käytetään ulkopuolisia perintätoimistoja.

Organisaation asiakirjoihin kuuluvat henkilöstösäännöt ja velkojen perintää koskeva käsikirja. Velkojen perintää koskevissa ohjeissa olisi vahvistettava, että asiakkaita olisi kohdeltava ammattitaitoisesti ja kunnioittavasti ja että olisi pidättäydyttävä pakottamisesta tai pelottelusta, mukaan lukien fyysinen väkivalta, nöyryyttäminen tai yhteyden ottaminen asiakkaaseen sopimattomina aikoina.

Lauseke 1.19

Vakuudellisia lainoja myöntävillä mikroluottojen tarjoajilla on oltava selkeät ohjeet vakuudeksi hyväksyttävistä panteista.

Ohjeissa olisi käsiteltävä sellaisen vakuuden hyväksymistä, joka saattaa viedä luotonantajilta mahdollisuuden hankkia perustoimeentulo. Tähän voivat kuulua tuotannossa tarvittava omaisuus, jota ilman luotonantaja ei ehkä pysty säilyttämään kotitalouden kulutuksen perustasoa tai köyhtyy entistä enemmän. Ohjeissa voidaan vahvistaa, ettei mikroluottojen tarjoaja hyväksy tällaista vakuutta, että lainan vastuuhenkilöiden olisi huolellisesti harkittava tätä tai että organisaation olisi sovellettava tiukempia luotonantosääntöjä.

Lauseke 1.20

Mikroluottojen tarjoajien on suoritettava säännöllisesti henkilöstöarvioiteja henkilöstön suoritusten, eettisen ja ammatillisen käyttäytymisen sekä asiakkaiden kanssa käytävän vuorovaikutuksen laadun arvioimiseksi.

Asiakkaiden tietosuojaja

Lauseke 1.21

Mikroluottojen tarjoajilla on oltava kirjalliset ohjeet asiakastietojen keräämiseen, käsittelyyn, käyttöön ja jakeluun sovellettavasta tietosuojasta.

Lauseke 1.22

Mikroluottojen tarjoajien on varmistettava, että niiden käytössä on järjestelmät (tietotekniikka mukaan lukien), joilla suojellaan asiakkaiden henkilökohtaisten ja taloudellisten tietojen luottamuksellisuutta, turvallisuutta, tarkkuutta ja koskemattomuutta.

Tähän saattaa sisältyä salanasuojaus tai asiakastietokantojen salaus.

Lauseke 1.23

Henkilöstöä on koulutettava suojelemaan asiakkaiden henkilökohtaisten ja taloudellisten tietojen luottamuksellisuutta, turvallisuutta, tarkkuutta ja koskemattomuutta.

Tähän kuuluu asiakkaiden oikeuksien selittäminen ja asiakastietojen suojaamiseksi organisaatiossa käytöön otetut menettelyt ja käytännöt. Näitä seikkoja olisi käsiteltävä luotonantajan koulutusohjelmassa.

Lauseke 1.24

Asiakkailla on ilmoitettava siitä, kuinka heidän tietojaan käytetään, ja heidän oikeudestaan perua tietojen käyttöä koskeva suostumus.

Tähän olisi sisällyttävä selitys siitä, kuinka tietoja käytetään ja kuinka ne esitetään, ja että asiakas voi perua tietojen käyttöä varten antamansa luvan. Tästä oikeudesta olisi kerrottava asiakkaalle ennen kuin asiakasta pyydetään toimittamaan kyseiset tiedot.

Lauseke 1.25

Asiakkaan antama kirjallinen suostumus tarvitaan silloin, kun asiakastietoja käytetään mainonnassa, markkinointiaineistossa ja muissa julkistettavissa tiedoissa.

Tämä tarkoittaa sitä, että asiakastietojen tällaiseen käyttöön tarvitaan asiakkaan allekirjoitus. Asiakas voi toimittaa allekirjoituksen sähköpostitse.

Sijoittajasuhteet

Lauseke 1.26

Mikroluottojen tarjoajat vastaavat siitä, ettei sijoittajia johdeta harhaan.

Luotonantaja ei saa esimerkiksi väittää, että viranomainen sääntelee rahoitustarjouksia, jos tämä ei pidä paikkansa.

Lauseke 1.27

Mikroluottojen tarjoajien on annettava tarvittavat tiedot, joiden perusteella sijoittajat voivat tehdä riittäviin tietoihin perustuvan päätöksen.

Riskin suuruus ja luonne on ilmoitettava ja annettava käytäntösäännöissä vahvistettujen raportointistandardien mukaiset selkeät ja läpinäkyvät raportit ja selvitykset. Mikroluottojen tarjoajien on selvennettävä, että organisaatioon mahdollisesti tehtävä sijoitus on riskipääomaa eikä se ole talletus.

Lauseke 1.28

Mikroluottojen tarjoajien on pyrittävä kohdistamaan toimintansa sellaisiin mahdollisiin sijoittajiin, joilla on valmiudet ymmärtää asiaankuuluvat riskit (tai joiden käytettävissä on ulkopuolisia ammattitaitoisia sijoitusasiantuntijoita).

Tätä lauseketta ei sovelleta sellaisiin mikroluottojen tarjoajiin, jotka tarjoavat kiinteitä, edullisia osuuksia jäsenyyden muodossa. Tämä koskee sijoittajia, jotka ovat yksityishenkilöitä, ei instituutioita.

Lauseke 1.29

Mikroluottojen tarjoajien olisi ryhdyttävä toimiin tarkistaakseen sijoittajien henkilöllisyyden rahanpesun estämiseksi.

Sijoituksia tekeviltä yksityishenkilöiltä kysytään nimeä, asuinpaikkaa ja syntymäaikaa ja heitä pyydetään esittämään kuvallinen henkilötodistus. Yritysten osalta olisi tarkistettava yhtiörekisteritiedot ja johtajia koskevat tiedot.

2 – Hallintotapa

Johdanto

Mikrorahoitusta myöntävien organisaatioiden hallintotavan analyysia koskevan käsikirjan (Handbook for the Analysis of the Governance of Microfinance Institutions) mukaan hallintotapaan kuuluvat kaikki mekanismit, joilla sidosryhmät määrittävät organisaation tehtävän ja pyrkivät siihen ja varmistavat sen kestävyuden mukautumalla ympäristöön sekä estämällä ja selvittämällä kriisit. Vahvat ja vastuulliset hallintorakenteet ovat erittäin tärkeitä mikroluottoja myöntävien organisaatioiden kannalta, sillä niiden avulla varmistetaan, että luotonantajat toimivat selvästi asetettujen toimintasuunnitelmien mukaisesti eivätkä poikkea näistä suunnitelmista. Erityisen tärkeää se on tehtävästä poikkeamisen estämiseksi. Tässä osassa käsitellään liiketoimintasuunnitelmia, hallituksen ja johdon tehtäviä ja vastuita sekä ulkoisia tarkastuksia.

Liiketoimintasuunnitelman laatiminen

Lauseke 2.1

Mikroluottojen tarjoajan on laadittava liiketoimintasuunnitelma, jota tarkistetaan säännöllisesti, vähintään kerran vuodessa, ja päivitetään tarvittaessa.

Tämä lauseke on merkitty **ensisijaiseksi lausekkeeksi**, koska liiketoimintasuunnitelmaa voidaan käyttää karttana, joka määrittää organisaation toiminnan suunnan ja ohjaa toimintapolitiikkaa ja strategioita. Liiketoimintasuunnitelman osat on esitetty lausekkeessa 2.3.

Lauseke 2.2

Liiketoimintasuunnitelman on katettava vähintään 3-5 vuoden pituinen ajanjakso.

Lauseke 2.3

Liiketoimintasuunnitelman on katettava vähintään seuraavat liiketoimintaan liittyvät seikat:

Lauseke 2.3.1: Organisaation toiminta-ajatus ja tavoitteet

Lauseke 2.3.2: Asiakaskanta ja tuotevalikoima, mukaan lukien mahdollisten uusien tuotteiden kokeilu ja käyttöönotto sekä yhteyksien luominen uusiin asiakasryhmiin

Lauseke 2.3.3: Toimintamalli, mukaan lukien nykyiset ja tulevat henkilöstötarpeet, yhteistyökumppanit

Lauseke 2.3.4: Oikeudellinen ja organisatorinen muoto, mukaan lukien oikeudelliseen ja organisatoriseen muotoon ehdotetut muutokset

Lauseke 2.3.5: Yksityiskohtainen talousarvio ja ennusteet, mukaan lukien tulot, menot, luottotappiovaraukset, kassavirta ja tase

Lauseke 2.3.6: Rahoitus, mukaan lukien tulo- ja pääomarahoitus

Lauseke 2.3.7: Tärkeimpien riskien ja niiden hallinnan määrittäminen

Tämä lauseke on merkitty **ensisijaiseksi lausekkeeksi**, koska ilman näitä tietoja liiketoimintasuunnitelma ei kenties tarjoa riittävästi organisaation toiminnan edellyttämiä ohjeita.

Lauseke 2.4

Mikroluottojen tarjoajien on sitouduttava mittaamaan ja parantamaan taloudellista ja sosiaalista suorituskykyä ja tiedottamaan siitä.

Mikroluottojen tarjoajien on mitattava käytännössä "Yhteiset taloudelliset raportointistandardit" esitetyt taloudellista ja sosiaalista suorituskykyä ilmaisevat indikaattorit ja julkistettava ne.

Lauseke 2.5

Mikroluottojen tarjoajien on käytettävä liiketoiminnan suunnittelussa taloudelliseen ohjaukseen ja tuloksellisuuteen liittyviä välineitä.

Tämä tarkoittaa vähintään talousarvio- ja varianssianalyysia (ts. budjetoitujen ja todellisten tulojen ja menojen välisen eron laskeminen, ks. sanasto). Tällaisten menetelmien käytön pitäisi olla itsestään selvää liiketoimintasuunnitelmassa.

Hallitus

Hallituksen riippumattomuus

Lauseke 2.6

Kaikilla mikroluottojen tarjoajilla on oltava hallintoneuvosto, hallitus tai vastaava elin (tästä lähtien "hallitus").

Tämä lauseke on merkitty **ensisijaiseksi lausekkeeksi**, koska hallituksella on keskeinen asema varmistettaessa luotonantajan kestävyys ja sen toiminta-ajatuksen täyttäminen.

Hallituksen tai vastaavan elimen jäsenten olisi oltava tiedossa, sillä olisi oltava puheenjohtaja, sen olisi pidettävä säännöllisiä kokouksia, joista laaditaan kirjallinen pöytäkirja, ja sen olisi noudatettava käytäntösääntöjä.

Lauseke 2.7

Hallituksella on oltava tarkastus- tai valvontakomitea.

Hallituksen olisi nimettävä komitean jäsenet. Komitean olisi kokoonnettava säännöllisesti, ja sen kokouksista olisi laadittava kirjallinen pöytäkirja.

Lauseke 2.8

Tarkastus- tai valvontakomitean on oltava johdosta riippumaton.

Johdon edustajien määrä olisi pidettävä mahdollisimman pienenä ja heitä olisi oltava vain vähemmistö tarkastus- tai valvontakomitean jäsenistä.

Lauseke 2.9

Tarkastus- tai valvontakomitean on kokoonnettava ulkoisten tarkastajien kanssa vuosittain.

Kokouksista olisi laadittava pöytäkirja, joka olisi tallennettava mahdollista myöhempää tarvetta varten. Johdon edustajat voivat olla läsnä tarkastajien kanssa pidettävissä kokouksissa, mutta tarkastus- tai valvontakomitealla on oikeus kokoontua tarvittaessa ilman johtoryhmää.

Lauseke 2.10

Tarkastus- tai valvontakomitean edustajilla on oltava rahoitusanalyysin ja kirjanpidon asiantuntemus.

Lauseke 2.11

Suurten mikroluottojen tarjoajien hallituksessa on oltava vähintään seitsemän jäsentä. Pienten ja keski suurten mikroluottojen tarjoajien hallituksessa on oltava vähintään viisi jäsentä.

Yritysjohdon valvontaa (corporate governance) koskevassa konsensuslausunnossaan mikrorahoituksen pääomarahastojen neuvosto (Council of Microfinance Equity Funds) ehdottaa, että ihanteellinen hallituksen jäsenten määrä olisi seitsemästä yhdeksään. Tämä on myös yleinen käytäntö. Alle seitsemän jäsenen hallitus ei ole suositeltava, sillä silloin päätösvaltaan tarvittava enemmistö on pieni, varsinkin jos yksi hallituksen jäsenistä on johdon edustaja. Erittäin pienten mikroluottojen tarjoajien hallituksessa kolme jäsentä voi olla riittävä.

Lauseke 2.12

Hallituksen jäsenten enemmistön on oltava johdosta riippumaton.

Hallituksen enemmistö ei saisi koostua pelkästään johdon edustajien, henkilöstön, asiakkaiden tai näiden perheenjäsenten yhdistelmästä.

Tämä lauseke on merkitty **ensisijaiseksi lausekkeeksi**, sillä riippumaton hallitus on välttämätön, jotta voidaan varmistaa hallinnon tehokas valvonta ja ohjaus strategisissa kysymyksissä.

Lauseketta ei sovelleta osuuskuntiin, joissa hallitus koostuu asiakkaista, jotka ovat samalla osuuskunnan osakkaita. Osuuskunnallisten ja keskinäisten luotonantajien olisi pyrittävä varmistamaan, ettei hallituksen enemmistö koostuu johdon edustajien, henkilöstön tai perheenjäsenten yhdistelmästä.

Lauseke 2.13

Organisaation yleiskokous, varsinainen yhtiökokous tai korkein elin valitsee hallituksen puheenjohtajan ja jäsenet ja päättää heidän mahdollisesta palkkiostaan.

Hallituksen puheenjohtajan ja jäsenten valinta olisi merkittävä yleiskokouksen tai varsinaisen yhtiökokouksen pöytäkirjaan.

Lauseke 2.14

Yleiskokouksen, varsinaisen yhtiökokouksen tai vastaavan elimen on tarkasteltava säännöllisesti hallituksen työn tehokkuutta.

Hallituksen työn tehokkuus olisi otettava asialistalle omana kohtanaan ja siitä käytyä keskustelua olisi selostettava yleiskokouksen, varsinaisen yhtiökokouksen tai vastaavan elimen pöytäkirjassa.

Hallituksen velvollisuudet

Lauseke 2.15

Hallituksen on valvottava johdon toimintaa.

Ylemmän johdon toiminta olisi sisällytettävä omana kohtanaan vähintään yhden hallituksen kokouksen asialistalle vuodessa. Tähän sisältyy keskustelu ylemmän johdon suorituksista keskeisissä johtotehtävissä, joita ovat esimerkiksi suunnitelmien laadinta, organisointi ja toteutus, henkilöstö, johtaminen ja hallinto sekä valvonta ja seuranta.

Lauseke 2.16

Hallitus tai vastaava kansallisessa lainsäädännössä määritelty elin vastaa siitä, että mikroluottojen tarjoaja noudattaa asiaankuuluvia lakeja ja määräyksiä.

Hallituksen on varmistettava lainmukaisuus yhdessä sisäisestä tarkastuksesta vastaavan henkilön kanssa.

Lauseke 2.17

Hallitus tarkastelee säännöllisesti, onko mikroluottojen tarjoajan toiminta toiminta-ajatuksen ja liiketoimintasuunnitelman mukaista.

Tästä olisi keskusteltava hallituksen kokouksissa vähintään vuosittain. Keskusteluissa olisi tarkasteltava,

kohdistuuko organisaation toiminta sen kohderyhmään ja onko sen taloudellinen suorituskyky tavoitteiden mukainen.

Lauseke 2.18

Hallitus seuraa säännöllisesti taloudellisia indikaattoreita.

Tämä olisi tehtävä vähintään neljännesvuosittain.

Mikroluottojen tarjoajan hallituksen asema

Lauseke 2.19

Hallituksen edustaja osallistuu haastattelupaneeliin uutta pääjohtajaa valittaessa. Hallitus myös päättää pääjohtajan sopimuksen uusimisesta.

Nämä säännöt olisi vahvistettava organisaation hallintoasiakirjoissa ja mahdollisissa henkilöstöasioita koskevilla käsikirjoissa.

Lauseke 2.20

Hallituksella on veto-oikeus johtohenkilöstön nimityksissä.

Tämä olisi vahvistettava organisaation hallintoasiakirjoissa ja mahdollisissa henkilöstöasioita koskevilla käsikirjoissa. Tämä koskee pääjohtajaa, toimitusjohtajaa, rahoitusjohtajaa tai kahta ylintä johtotehtävää.

Lauseke 2.21

Hallitus päättää johtohenkilöstön palkkaustasosta.

Tämä olisi vahvistettava organisaation hallintoasiakirjoissa ja mahdollisissa henkilöstöasioita koskevilla käsikirjoissa.

Lauseke 2.22

Kaikki huomattavat hinnoittelupolitiikan muutokset edellyttävät hallituksen hyväksyntää, ja hallituksella on myös veto-oikeus tältä osin.

Hinnoittelupolitiikalla ei tarkoiteta peruskorkojen muuttumisen vuoksi tehtäviä vähäisiä korkomuutoksia, vaan perusteellisempia muutoksia, kuten uusien maksujen käyttöön otto tai korkojen huomattavat muutokset.

Tämä lauseke koskee vain mikroluottojen tarjoajia, joilla on oikeus lainata ja vaikuttaa hinnoittelutasoon.

Lauseke 2.23

Hallituksen jäsenet saavat kuukausittain tai neljännesvuosittain raportin salkun laadusta, taloudellisesta tuloksesta ja asiakastiedoista.

On tärkeää, että asiakastiedot ovat yleisiä eivätkä yksittäisiä asiakkaita koskevia tietoja.

Lauseke 2.24

Kaikkien hallituksen jäsenten on hankittava valmiudet analysoida tilinpäätöksiä ja ymmärtää pankkitoimintaa.

Tilinpäätösanalyysillä tarkoitetaan organisaation taloudellisten vahvuuksien ja heikkouksien kartoittamista tarkastelemalla taseeseen ja tuloslaskelmaan sisältyvien erien välistä suhdetta. Pienissä ja keskisuurissa mikroluotto-organisaatioissa organisaation rahoitusta olisi selvitettävä hallituksen jäsenille.

Lauseke 2.25

Kaikkien jäsenten on hankittava valmiudet ymmärtää mikroluottojen tarjoamiseen liittyviä luottoriskejä.

Tähän sisältyy se, kuinka mikroluottojen tarjoajat valvovat ja seuraavat luottoriskejä ja kuinka ne reagoivat luottoriskiongelmiin.

Hallituksen jäsenten valinta ja edustus

Lauseke 2.26

Hallituksen jäsenenä ei voi olla henkilöitä, jotka kansallisen lainsäädännön mukaisesti eivät sovellu kyseiseen tehtävään.

Tämä koskee muun muassa henkilöitä, joilla on vielä kärsimättä langetettu rikostuomio. Nämä poissulkemiset olisi esitettävä selvästi mahdollisissa hallintoasiakirjoissa.

Lauseke 2.27

Kaikilla mikroluottojen tarjoajilla on oltava säännöt hallituksen jäsenten toimikaudesta ja kierrosta.

Nämä säännöt olisi esitettävä selvästi mahdollisissa hallintoasiakirjoissa.

Lauseke 2.28

Kaikilla mikroluottojen tarjoajilla on oltava säännöt, joissa edellytetään, että hallituksen jäsenet ilmoittavat kaikista eturistiriidoista.

Eturistiriidat olisi ilmoitettava vuosikertomuksessa tai muissa julkisesti saatavissa asiakirjoissa tai niistä olisi tiedotettava vähintään sijoittajille ja jäsenille.

Lauseke 2.29

Kaikkien mikroluottojen tarjoajien hallituksissa on oltava jäseniä, joilla on pätevyys tai vastaava kokemus seuraavilta aloilta: rahoitus, liiketoiminta, johtaminen ja lainsäädäntö.

Hallituksen käytännön työn järjestäminen

Lauseke 2.30

Hallituksen on kokoonnettava vähintään neljä kertaa vuodessa.

Kokouksista olisi laadittava pöytäkirja ja asetettava se sidosryhmien saataville.

Lauseke 2.31

Mikroluottojen tarjoajalla on oltava päätösvaltaisuutta koskevat säännöt, joilla varmistetaan, ettei henkilöstöllä tai johdolla koskaan ole hallituksen kokouksissa enemmistöä.

Hallituksen päätösvaltainen enemmistö ei saisi koostua johdon edustajien, henkilöstön tai liiketoimien asiakkaiden muodostamasta yhdistelmästä. Nämä säännöt olisi esitettävä selvästi mahdollisissa hallintoasiakirjoissa.

Lauseke 2.32

Mikroluottojen tarjoajien on julkistettava lähipiirin (sisäpiirin) lainananto vuosikertomuksessaan.

Lähipiirin (sisäpiirin) lainanannolla tarkoitetaan mikroluottojen tarjoajan lainaa tai sijoitusta, joka myönnetään hallituksen jäsenelle, henkilöstölle tai lähisukulaiselle.

Johtaminen

Johdon asiantuntemus ja henkilöstöjohtaminen

Lauseke 2.33

Mikroluottojen tarjoajien johtajilla on oltava keskeisten johtotehtävien hoitamisen edellyttämä pätevyys.

Tähän sisältyvät suunnitelmien laadinta, organisointi ja toteutus, henkilöstö, johtaminen ja hallinto sekä valvonta ja seuranta. Hallitus valvoo näitä toimintoja lausekkeen 2.15 mukaisesti.

Lauseke 2.34

Mikroluottojen tarjoajilla on oltava ylintä johtoa koskeva johdonvaihdossuunnitelma.

Mikroluottojen tarjoajien on laadittava suunnitelma toimitusjohtajan suunnitellun (esim. eläkkeelle jääminen) ja suunnittele mattoman lähdön varalta. Tämän pitäisi olla hallituksen tiedossa oleva nimenomainen, ei kuitenkaan välttämättä kirjallinen suunnitelma, ja siihen voi sisältyä potentiaalisten ehdokkaiden etsiminen, organisaation sisältä tulevien ehdokkaiden koulutus ja väliaikaiset järjestelyt.

Lauseke 2.35

Mikroluottojen tarjoajien henkilöstöpolitiikka on esitettävä selvästi kirjallisissa henkilöstön käsikirjoissa.

Tämä politiikka kattaa ylennykset, kurinpitomenettelyt ja palkkapolitiikan. Pienten mikroluottojen tarjoajien kohdalla riittää, että niiden soveltama politiikka on kaikkien asianomaisten henkilöstön jäsenten tiedossa.

Lauseke 2.36

Mikroluottojen tarjoajilla on oltava muodollinen koulutus- ja perehdyttämishjelma.

Pienten mikroluottojen tarjoajien osalta saattaa riittää, että niillä on epämuodollinen koulutus- ja perehdyttämishjelma.

Toimintakäsikirjat

Lauseke 2.37

Mikroluottojen tarjoajilla on oltava toimintakäsikirjat, jotka kattavat rahoitustoimet ja hallinnon.

Käsiteltäviä seikkoja ovat esimerkiksi budjettivalvonta, täsmällisten tilinpäätösten laatiminen, lainahakemukset ja niiden hyväksyminen, jälleenrahoitus, salkun laadun tarkastelu ja varaukset. Pienten mikroluottojen tarjoajien kohdalla riittää, että niiden soveltama politiikka on kaikkien asianomaisten henkilöstön jäsenten tiedossa.

Lauseke 2.38

Mikroluottojen tarjoajilla on oltava varainhoitomenettelyjä koskevat toimintakäsikirjat.

Käsiteltäviä seikkoja ovat esimerkiksi käteisen käsittely, kirjanpito, sijoitukset, rahoitus ja likviditeetin hallinta.

Ulkoisen tarkastus

Lauseke 2.39

Mikroluottojen tarjoajien tilit tarkastaa ulkoisen tilintarkastaja vuosittain.

Tämä lauseke on merkitty **ensisijaiseksi lausekkeeksi**, sillä ulkoinen tarkastus on yksi pääasiallisista keinoista varmistaa tilinpäätösten täsmällisyys ja asianmukaisuus. Tämä lauseke viittaa taloudelliseen tarkastukseen eikä käytäntöjen tarkastukseen.

Lauseke 2.40

Tarkastajalla on oltava kansallisten tai kansainvälisten tilintarkastusstandardien mukainen asiaankuuluva pätevyys, valtuutus ja kokemus.

Lauseke 2.41

Ulkoisessa tarkastuksessa on noudatettava kansallisia tai kansainvälisiä tilintarkastusstandardeja.

Lauseke 2.42

Ulkoisen tarkastuksen perusteella on laadittava tilin-tarkastajan lausunto.

Lausunnossa on oltava kappale, jossa annetaan jokin seuraavanlaisista lausunnoista: vakiomuotoinen lausunto, vakiomuotoinen lausunto, jossa on painotusta koskeva kohta, ehdollinen lausunto, avoin lausunto tai kielteinen lausunto.

Lauseke 2.43

Jos lausunto on ehdollinen, mikroluottojen tarjoajan on ryhdyttävä asianmukaisiin toimiin lausunnossa esiin tuotujen ongelmien ratkaisemiseksi.

Lausunnossa esiin tuotujen ongelmien ratkaisemiseksi toteutetuista tai suunnitelluista toimista olisi ilmoitettava hallitukselle ja tarvittaessa ne olisi sisällytettävä liiketoimintasuunnitelmaan.

3 – Riskienhallinta

Johdanto

Mikroluottojen tarjoajat kohtaavat monia riskejä, jotka uhkaavat niiden taloudellista ja institutionaalista elinkelpoisuutta sekä pitkän aikavälin kehitystä. Niiden salkku voi kärsiä maksulaiminlyöntien ja -viivästysten nopeasta kasvusta. Luotonantajat voivat joutua kärsimään lainoja myöntävän henkilöstön vilpillisesti myöntämistä lainoista. Sen vuoksi luotonantajilla on ehdottomasti oltava toimivat järjestelmät ja menetelmät, joiden avulla voidaan kartoittaa, arvioida ja priorisoida riskit, sisäiset valvontajärjestelmät ei-toivottujen tulosten ehkäisemiseksi tai havaitsemiseksi (esim. luotokomiteat) ja sisäinen tarkastustoimi, jonka tehtävänä on havaita sisäisen valvonnan rikkomiset ja vilpilliset käytännöt. Käytännesääntöjen tässä osassa vahvistetaan yhteiset standardit luotto-, petos- ja turvallisuus-riskien hallinnalle ja sisäiselle tarkastukselle.

Riskienhallintakehys

Lauseke 3.1

Mikroluottojen tarjoajilla on oltava vakioidut, selkeät prosessit ja menettelyt riskien kartoittamiseksi, arvioimiseksi ja priorisoimiseksi.

Tämä lauseke on merkitty **ensisijaiseksi lausekkeeksi**, sillä nämä prosessit ja menettelyt ovat olennaisia tappion todennäköisyyden ja mahdollisesti aiheutuvan tappion pienentämiseksi.

Näiden prosessien avulla olisi varmistettava, että riskejä tutkitaan ja arvioidaan säännöllisesti (tutkimus- ja arviointitiheys riippuu kyseisen riskin määritetystä prioriteetista). Tähän prosessiin voivat kuulua säännölliset johdon tapaamiset, joissa keskustellaan riskeistä riskimatriisin tai -rekisterin perusteella.

Riskimatriisin tai -rekisterin avulla yksilöidään riskit, määritetään niiden todennäköisyys ja suuruus (esim. alhainen, kohtalainen tai suuri) ja tuotetaan mittatekijät (todennäköisyys ja suuruus) yhdistävä kokonaisriskiprofiili.

Lisäksi riskimatriisin tai -rekisterin avulla voidaan kartoittaa nykyisen riskienhallinnan laatua riskien rajoittamisen osalta (esim. vahva, hyväksyttävä tai heikko) ja riskien kasvusuuntausta (esim. vakaa, kasvava tai supistuva).

Lauseke 3.2

Organisaation riskienhallinnasta vastaavan henkilön on oltava ylimmän johdon edustaja.

Tämä lauseke on merkitty **ensisijaiseksi lausekkeeksi**, koska johto määrää riskejä ja sisäistä valvontaa koskevan lähestymistavan organisaatioissa.

On tärkeää, että tästä toiminnasta vastuussa olevat henkilöt eivät ole operatiivista henkilöstöä, kuten lainojen vastuuhenkilöitä tai hallintohenkilöstöä, vaan heidän pitäisi mielellään olla rahoitusjohtajia. Suuremmissa organisaatioissa riskienhallinnasta kokonaisvastuussa olevan henkilön ei pitäisi osallistua operatiivisiin toimintoihin vaan hänen pitäisi keskittyä riskienhallintaan.

Lauseke 3.3

Mikroluottojen tarjoajien on määriteltävä selkeästi, kuka vastaa riskienvalvonnan toteutuksesta ja valvontamenetelmien noudattamisesta.

Riskienvalvontamenetelmät ovat ehkäiseviä mekanismeja, jotka on sisällytetty organisatoriseen suunniteluun, menettelyihin ja päivittäisiin toimintoihin, jotta varmistetaan, että riskitaso pysyy kohtuullisena.

Tyypillisiä riskienvalvontamenetelmiä ovat toimintaohjeet, joiden mukaan lainoihin vaaditaan kahden henkilön allekirjoitus luottoriskien ja petollisen lainannon riskin välttämiseksi, sekä kassakaapit, pankkiholvit tai vartijat käteisen rahan ja muiden varojen suojelemiseksi. Vastuu uusien riskienvalvontamenetelmien soveltamisesta ja käytön varmistamisesta olisi annettava tietyille henkilöstön jäsenelle tai tietyn toimen haltijalle. Luotonantaja voi päättää, että henkilöstön eri jäsenet ja tietyn toimen haltijat vastaavat eri valvontamenetelmistä. On tärkeää, että tästä toiminnasta vastuussa olevat henkilöt eivät ole operatiivista henkilöstöä, kuten lainojen vastuuhenkilöitä tai hallintohenkilöstöä.

Lauseke 3.4

Mikroluottojen tarjoajien on määritettävä selkeästi, kenellä on vastuu varmistaa ja seurata, että asianomaiset johtohenkilöt saavat tehtäviensä hoitamisen kannalta tarpeelliset tiedot.

Tämä voi tarkoittaa sitä, että tietyn henkilöstön jäsenen tai tietyn toimen haltijan on vastattava riskejä koskevien tietojen keräämisestä ja raporttien laatimisesta säännöllisesti johtohenkilöstölle.

Luottoriskien hallinta

Lauseke 3.5

Mikroluottojen tarjoajien on otettava huomioon luottoriskit päättäessään seuraavista lainatuotteen piirteistä:

Lauseke 3.5.1: Luottokelpoisuusvaatimusten on perustuttava osittain sellaisiin kriteereihin, joiden tiedetään vähentävän heikommassa asemassa oleville ryhmille ja yksityishenkilöille myönnettäviin lainoihin liittyviä luottoriskejä

Kriteerit vaihtelevat maittain, mutta niitä voivat olla toteuttamiskelpoinen liiketoimintasuunnitelma, asiainkuuluvat yritysten ja kotitalouksien asiakirjat (esim. tiliotteet, kuitit) ja alan kokemus (tai koulutus).

Lauseke 3.5.2: Lainan määrän on vastattava asiakkaan takaisinmaksukykyä

Lainamäärien olisi perustuttava realistiseen arvioon käytettävissä olevista tuloista ottaen huomioon tulojen vaihtelut ja muut velat. Luotonantajien, jotka automaattisesti korottavat lainan määrää saadakseen laina-asiakkaan uudelleen asiakkaaksi, olisi otettava huomioon myös asiakkaan takaisinmaksukyky.

Lauseke 3.5.3: Laina-aikojen on oltava riittävän pitkiä, jotta lainaerät ovat kohtuullisia

Lainan takaisinmaksuaika olisi sovittava rahoitettavan omaisuuden käyttöään tai lainan tarkoituksen mukaan.

Lauseke 3.5.4: Takaisinmaksuerien on oltava riittävän säännöllisiä, jotta luotonsaajat ovat kurinalaisia takaisinmaksussaan

Kun takaisinmaksueriä on useampia, luottoriskiä voidaan hallinnoida ja valvoa paremmin. Takaisinmaksuerien lukumäärässä olisi otettava huomioon myös luotonantajalle ja luotonsaajalle kertyvät kulut sekä lainatyyppi.

Lauseke 3.5.5: Mikroluottojen tarjoajien on harkittava muiden kuin perinteisten vakuuksien tai vakuuksien korvikkeiden käyttöä luottoriskin vähentämiseksi

Vakuuksilla on tärkeä osuus luottoriskin vähentämisessä. Luotonantajan olisi sen vuoksi harkittava, onko vakuuden pyytäminen asianmukainen ja kustannustehokas tapa rajoittaa luottoriskiä niissä olosuhteissa, joissa se toimii.

Lauseke 3.5.6: Mikroluottojen tarjoajien on otettava luottoriski huomioon tuotteidensa hinnoittelussa

Koron olisi heijastettava ainakin osittain lainojen myöntämiseen liittyviä riskejä ja kustannuksia. Tämä ei tietenkään ole ainoa ratkaiseva tekijä, sillä korkotasoon voivat vaikuttaa myös kansalliset korkokatot, rahoitusjärjestelyt ja lainojen kohtuuhintaisuus luotonsaajien kannalta.

Lauseke 3.6

Mikroluottojen tarjoajien on rajoitettava luottoriskejä edellyttämällä, että kaikkien lainojen hyväksymiseen osallistuu vähintään kaksi henkilöä.

Tämä lauseke on merkitty **ensisijaiseksi lausekkeeksi**, koska edellytys, että lainojen hyväksymiseen osallistuu vähintään kaksi henkilöä, on yksi käytetyimmistä tavoista vähentää huonoja tai petollisia lainapäätöksiä.

Tähän sisältyvät uudelleenjärjestellyt ja -rahoitetut lainat. Yksi lainan hyväksyjistä voi olla lainan vastuhenkilö.

Lauseke 3.7

Mikroluottojen tarjoajien on rajoitettava luottoriskejä tarkistamalla sellaisten luotonsaajaryhmien luottoriskikertymien yhteismäärän, joiden takaisinmaksukyky saattaa olla samanlainen.

Keskittymällä muutamaa luotonsaajatyyppeihin saatetaan tarkoittaa sitä, että luotonantajan maksuhäiriöriskei on suuri, kun tiettyyn ryhmään kohdistuu esimerkiksi maantieteellisesti keskittynyt talouden taantuma, alakohtainen muutos (esim. uusi säädös, lisääntynyt kilpailu) tai luonnonkatastrofi.

Luotonsaajien keskittymiä voivat olla esimerkiksi tietty toimiala tai maantieteellinen sijainti. Tarkastelun voivat suorittaa luotonantajan johto ja/tai hallitus. Tarkastelussa olisi tutkittava luotonantajan riskikeskittymään kohdistuvaa vaikutusta, jos luotonantajan olisi ryhdyttävä toimenpiteisiin ja jos se voisi toteuttaa ne estääkseen tiettyyn luotonsaajaryhmään keskittymisen. Lisäksi olisi pohdittava, mitkä nämä toimenpiteet voisivat olla (esim. salkun monipuolistaminen, laajentuminen uusille maantieteellisille markkinoille).

Yleisesti katsotaan, että mikroluottojen tarjoajat kohdistavat usein toimintansa heikommassa asemassa oleviin ryhmiin, mikä voi johtaa sellaisten luotonsaajaryhmien keskittymiin, joiden takaisinmaksukyky on samantapainen. Tämä ei tietenkään tarkoita sitä, että luotonantajien olisi vältettävä luottojen myöntämistä näille ryhmille.

Lauseke 3.8

Henkilöstökannustimia soveltavien mikroluottojen tarjoajien olisi varmistettava, etteivät kannustimet liity yksinomaan lainan myöntämiseen vaan myös salkun laatuun.

Salkun laadun suunnittelu

Lauseke 3.9

Mikroluottojen tarjoajien on mitattava salkun laatua vähintään niin, että ne seuraavat käytännössä määritettyjä indikaattoreita.

Tärkein indikaattori olisi lainasalkun riskinalainen osa (portfolio at risk), joka olisi ilmoitettava sekä suhdelukuna että arvona lainoista, jotka ovat olleet erääntyneinä tietyn päivinä ilmoitetun ajan. Saattaa kuitenkin olla suositeltavaa seurata myös muita indikaattoreita, jotka ilmaisevat esimerkiksi uudelleen neuvoteltuja lainoja ja perimättä jätettyjä lainoja.

Lauseke 3.10

Mikroluottojen tarjoajien on säännöllisesti tarkistettava sekä luottotappiovarauksista aiheutuneet kulut että varausten tekemisessä sovellettu menetelmä.

Mikroluottojen tarjoajan olisi säännöllisesti tarkistettava luottotappiovarauskulut (loan loss provision expense) varmistaakseen, vastaavatko ne tarkasti luotonantajalle

aiheutuneita luottotappioita. Jos näin ei ole, luotonantajan olisi harkittava luottotappiovarauksia koskevan menetelmänsä muuttamista. Tarkistus olisi tehtävä vähintään kerran vuodessa johdon ja/tai hallituksen toimesta.

Lauseke 3.11

Mikroluottojen tarjoajien on ilmoitettava luottotappiovarausten tekemisessä soveltamistaan menetelmistä rahoittajilleen ja sijoittajilleen.

Lauseke 3.12

Mikroluottojen tarjoajilla on oltava erityiset lainojen poistamista kirjanpidosta koskevat toimintaohjeet, joita on sovellettava johdonmukaisesti.

Lainojen poistamista kirjanpidosta koskevissa toimintaohjeissa, jotka ohjaavat lainan kirjaamista saamiseksi, jota ei voida periä, todetaan, että laina, joka on ollut erääntyneenä tietyn päivinä ilmoitetun ajan, poistetaan kirjanpidosta. Sisäinen tai ulkoinen tarkastaja voi todentaa tämän.

Petoksiin ja turvallisuuteen liittyvien riskien hallinta

Lauseke 3.13

Mikroluottojen tarjoajien on määritettävä kirjallisesti luotonantorajat eri työntekijäryhmille ja luottokomiteoille.

Luotonantajien olisi määriteltävä lainananto-ohjeissaan lainan enimmäismäärä, jonka lainojen vastuuhenkilöt ja luottokomiteat voivat myöntää. Enimmäismäärän ylittäviä lainoja koskeva myöntämismenettely olisi myös vahvistettava kyseisissä ohjeissa.

Lauseke 3.14

Mikroluottojen tarjoajilla on oltava lainojen uudelleenjärjestelyä koskevat selkeät, asianmukaiset ja läpinäkyvät menettelyt.

Menettelyjä koskevissa ohjeissa olisi määritettävä sallitun, asianmukaisimmaksi katsotun uudelleenjärjestelyn laji, erääntyneiden maksujen takaisinmaksuaikataulu ja olosuhteet, joiden vallitessa uudelleenjärjestely on sallittua ja asianmukaista.

Uudelleenjärjestelyn lajilla tarkoitetaan sitä, että luotonsaaja jatkaa koron maksamista, tai sitä, että sekä pääoman että koron maksamista lykätään niin, että korkoa joko kertyy tai ei kerry. Eräänntyneiden, maksamattomien maksujen takaisinmaksuaikataulu voi kattaa tietyn tapahtuman jälkeen suoritettavat kokonaismaksut tai maksuerät.

Uudelleenjärjestely voidaan suorittaa, jos luotonsaaja ei tilapäisesti pysty suorittamaan maksua odottamattoman tapahtuman tai hätätilanteen vuoksi (esim. luonnonkatastrofi, asiakkaiden maksurästit), mutta maksun periminen on mahdollista (esim. yrityksen tulosta tai muusta lähteestä).

Näiden ohjeiden olisi oltava kirjalliset.

Lauseke 3.15

Vakuudellisia lainoja myöntävillä mikroluottojen tarjoajilla on oltava selkeät ohjeet ja menettelyt annettavista vakuuksista.

Toimintaohjeissa ja menettelyissä olisi käsiteltävä sellaisia seikkoja kuin vakuudeksi annettavaksi pantiksi hyväksyttävien omaisuuserien laji, vakuuden arvostamis- ja rekisteröintiprosessi, vakuuden mahdollinen tarkastaminen arvon alentumisen johdosta ja vakuuden palauttamista asiakkaalle koskevat selkeät menettelyt (jos luotonantaja säilyttää vakuuden laina-aikana).

Lauseke 3.16

Mikroluottojen tarjoajilla on oltava selkeät toimintaohjeet rajoitettujen ja rajoittamattomien rahastotili-toimintojen luokittelua varten.

Luotonantajilla olisi oltava toimintaohjeet, joilla varmistetaan sellaisten avustusten ja sijoitusten erottelu, joiden käyttöä ei ole rajoitettu tai jotka on varattu tiettyyn tarkoitukseen.

Tämä on tärkeää varojen väärinkäytön estämiseksi. Voidaan esimerkiksi vaatia, että varat pidetään erillisillä tileillä, että eri varoilla on erilliset kirjausketjut ja että varat kirjataan erikseen tarkastuslausunnoissa ja muissa asianmukaisissa asiakirjoissa. Tämä on normaali käytäntö kansainvälisesti ja kansallisesti tunnistetussa kirjanpidossa. Noudattamalla näitä käytäntöjä mikroluottojen tarjoajat noudattavat tätä lauseketta.

Lauseke 3.17

Mikroluottojen tarjoajien on rajoitettava mahdollisuuksien mukaan käteisen käsittelyä käyttämällä sen sijaan pankkeja tai sähköisiä siirtokeinoja.

Käteisen rahan ja käteistapahtumien käsittely aiheuttaa luotonantajille mahdollisia turvallisuusuhkia esimerkiksi varkauksien tai käteisen rahan tuhoutumisen muodossa. Tämän vuoksi on ryhdyttävä toimenpiteisiin käteisen rahan turvaamiseksi.

Tehokkain keino turvata käteinen on suorittaa mahdollisuuksien mukaan kaikki rahoitustoimet, myös maksut ja takaisinmaksut, sähköisesti tai pankkien kautta. Luotonantajat voivat kehittää oman sähköisen maksujärjestelmän tai ne voivat hyödyntää olemassa olevia sähköisiä maksuinfrastruktuureja yhteistyössä pankkien kanssa. Jos sähköisiin siirtoihin käytettävä infrastruktuuri on rajallinen, luotonantajat voivat harkita vaihtoehtoisia sähköisiä maksumenetelmiä, esimerkiksi langattomia pankkipalveluja tai etukätein maksettuja tai tallennettuja arvokortteja. Mikroluottojen tarjoajien tulisi säännöllisesti arvioida, olisiko käteisellä maksavien asiakkaiden mahdollista siirtyä sähköisiin maksuihin.

Lauseke 3.18

Käteistä rahaa käsittelevien mikroluottojen tarjoajien on otettava käyttöön seuraavat toimenpiteet ja menettelyt:

Lauseke 3.18.1: Riittävät turvatoimenpiteet käteisen rahan ja omaisuuden suojelemiseksi

Tähän voivat kuulua kassakaapit, pankkiholvit, ovi- ja ikkunaluokat, valvontakamerat ja vartijat.

Lauseke 3.18.2: Vakioidut ja johdonmukaiset menettelyt käteistapahtumia varten

Näiden menettelyjen olisi katettava käteistapahtumien kirjaus ja täsmäytys. Keskisuurten ja suurten mikroluottojen tarjoajien osalta tämä sääntö olisi sisällytettävä varainhoitoa koskeviin toimintakäsikirjoihin.

Lauseke 3.18.3: Käteistapahtumien käsittelyä ja kirjaimista koskevien tehtävien erottaminen

Käteismaksun vastaanottavan henkilöstön jäsenen pitäisi olla eri kuin sen kirjaaja. Keskisuurten ja suurten mikroluottojen tarjoajien osalta tämä sääntö olisi sisällytettävä varainhoitoa koskeviin toimintakäsikirjoihin.

Lauseke 3.19

Mikroluottojen tarjoajien on erotettava lainojen hyväksymiseen ja maksamiseen liittyvät tehtävät.

Tämä sääntö olisi otettava huomioon asianmukaisissa tehtäväkuvauksissa, tietotekniikkajärjestelmissä ja/tai lainananto-ohjeissa.

Sisäinen tarkastustoimi

Lauseke 3.20

Mikroluottojen tarjoajilla on oltava erityinen sisäinen tarkastustoimi, joka on mukautettu organisaation koon mukaan.

Tämä lauseke on merkitty **ensisijaiseksi lausekkeeksi**, koska se on tärkeä ulkoisen valvonnan tehokkuuden määrittämiseksi.

Kunkin mikroluottojen tarjoajan on suoritettava riskienvalvontamenetelmien jälkiarviointi. Arvioinnissa olisi tarkasteltava johdon raporteista saatavien tietojen tarkkuutta ja aloja, joista mikrorahoituslaitokseen kohdistuva riski on suurempi muihin aloihin verrattuna.

Tarkastuksessa olisi erityisesti keskityttävä petosten ja salkun laatua koskevien ongelmien kartoittamiseen ennen kuin ne johtavat merkittäviin tappioihin.

Tarkastuksen luonne ja laajuus vaihtelevat koosta riippuen alaisten työhön kohdistuvista johdon pistokokeista kattaviin tarkastuksiin, joiden puitteissa tarkastellaan lainatiedostoja ja tehdään asiakaskäyntejä.

Yhden henkilön olisi vastattava säännöllisen sisäisen tarkastuksen suorittamisesta. Pienempien luotonantajien kohdalla tarkastuksen voi tehdä joku ylempään johtoon kuuluva tai ulkopuolinen tarkastaja. Kesikokoisilla ja suurilla luotonantajilla voi olla tähän tehtävään nimetty sisäinen tarkastaja tai sisäisen tarkastuksen osasto.

Lauseke 3.21

Sisäisen tarkastajan tai sisäisestä tarkastuksesta vastaavan henkilön on raportoitava suoraan hallitukselle.

Tämän henkilön olisi raportoitava hallitukselle suoraan ja säännöllisesti.

Lauseke 3.22

Sisäisessä tarkastuksessa on määritettävä seuraavat seikat:

Lauseke 3.22.1: Taloudellista tilannetta ja toimintaa koskevien tietojen luotettavuus ja paikkansapitävyys

Lauseke 3.22.2: Vahvistettujen menettelyjen ja toimintakäsikirjoissa esitettyjen ohjeiden noudattaminen

Lauseke 3.22.3: Sisäiseen valvontaan mahdollisesti kohdistuvat rikkomukset

Lauseke 3.22.4: Hallitsemattomien riskien olemassaolo

Sisäisessä tarkastuksessa voidaan tarkastella myös muita riskejä ja sisäisiä valvontamenetelmiä organisaation koosta ja luonteesta sekä siihen kohdistuvien riskien luonteesta riippuen.

Lauseke 3.23

Lausekkeessa 3.22 esitetyt toimenpiteet on suoritettava säännöllisesti, vähintään vuosittain.

4 – Raportointi- standardit

Johdanto

Yhä yleisemmin katsotaan, että tiedotuksen ja läpinäkyvyyden lisääminen on paras tapa edistää julkisten ja yksityisten varojen parempaa käyttöä ja tiukempaa markkinakuria. Mikroluottojen tarjoajien toiminnan vertailun helpottamiseksi on laadittu kansainvälisesti hyväksytyt taloudelliset raportointistandardit. Käytänneseäntöjen tässä osassa esitetään yhteiset standardit taloudellista ja sosiaalista suorituskykyä ilmaisevien indikaattorien raportoimiseksi ja julkistamiseksi. Standardit perustuvat suurelta osin Microfinance Information Exchange (MIX) -organisaation määrittelyihin, jotka puolestaan perustuvat kansainvälisesti hyväksytyihin tilinpäätösstandardeihin.

Yhteiset taloudelliset raportointistandardit

Lauseke 4.1

Mikroluottojen tarjoajien on noudatettava kaikkialla Euroopassa jäljempänä esitettyjä määritelmiä mitattaessa seuraavia indikaattoreita ja raportoidessaan niistä:

Niiden organisaatioiden osalta, joiden tärkein toimiala ei ole mikroluottojen tarjonta (eli organisaatio voi tarjota muun tyyppisiä luottoja tai muita kuin rahoituspalveluja tai se voi kuulua suurempaan emoyhtiöön), suositellaan, että mikroluottotoiminnot pidetään erillisinä.

Tämä on erityisen tärkeää sekä henkilöstö- ja hallintokulujen että velkojen ja varojen osalta.

Lauseke 4.1.1: Nykyinen salkku

Tällä tarkoitetaan kaikkien sellaisten lainojen jäljellä olevaa arvoa, joiden osalta ei ole maksamattomia pääomaeriä lukuun ottamatta kertynyttä korkoa.

Lauseke 4.1.2: Bruttolainasalkku

Tällä tarkoitetaan kaikkien jäljellä olevien lainojen maksamatonta pääomaa, mukaan lukien nykyiset, eräänntyneet ja uudelleenjärjestellyt lainat, mutta ei lainoja, jotka on poistettu kirjanpidosta, tai korkosaamisia.

Lauseke 4.1.3: Nettolainasalkku

Nettolainasalkku lasketaan vähentämällä arvonalentumistappiovaraus bruttolainasalkusta.

Lauseke 4.1.4: Aktiiviset luotonsaajat

Aktiivisilla luotonsaajilla tarkoitetaan henkilöitä, joilla on lainaa mikroluottojen tarjoajalta tai jotka ovat ensi sijassa vastuussa bruttolainasalkun jonkin osan takaisinmaksusta. Henkilö, jolla on useita lainoja mikroluottojen tarjoajalta, olisi laskettava yhdeksi luotonsaajaksi.

Lauseke 4.1.5: Rahoitustuotot

Rahoitustuottoihin kuuluvat lainasalkusta ja sijoituksista saatavat tuotot.

Lainasalkusta saatavilla tuotoilla tarkoitetaan ainoastaan bruttolainasalkusta saatavia korkoja, maksuja ja palkkioita (mukaan lukien viivästys- ja sakkomaksut). Niihin sisältyvät käteisellä maksetut korot ja kertyneet, vielä maksamatta olevat korot.

Sijoituksista saatavilla rahoitustuotoilla tarkoitetaan korko-, osinko- tai muita tuloja, jotka saadaan muusta rahoitusomaisuudesta kuin bruttolainasalkusta, kuten korkoa tuottavat talletukset, talletustodistukset ja valtion obligaatiot. Niihin sisältyvät käteisellä maksetut korot ja kertyneet, vielä maksamatta olevat korot.

Lauseke 4.1.6: Toiminnan tuotot

Näitä ovat kaikki rahoitus- ja muista rahoituspalveluista saatavat muut liiketoiminnan tuotot, kuten sellaiset muista kuin luottorahoituspalveluista kertyvät maksut ja palkkiot, joita ei katsota rahoitustuotoiksi.

Niitä voivat olla tuotot, jotka liittyvät lainanantoon, kuten jäsenmaksut, pankkiautomaattikorttimaksut ja siirtomaksut, tai muihin rahoituspalveluihin, joita voivat olla maksupalvelut tai vakuutukset.

Lisäksi niihin voivat sisältyä nettovaluuttakurssivoitot tai -tappiot, mutta eivät lahjoitukset ja tuotot, jotka saadaan lainojen ja rahoituspalvelujen tarjoamisesta.

Niihin voi sisältyä koulutus, jos sen katsotaan liittyvän olennaisesti rahoituspalvelujen tarjoamiseen.

Lauseke 4.1.7: Henkilöstökulut

Näitä ovat palkat, muut lyhytaikaiset työntekijöiden etuudet, työsuhteen päättymisen jälkeisistä etuuksista aiheutuvat menot, irtisanomisen yhteydessä suoritettavista etuuksista aiheutuvat menot, osakepohjaiset

maksutapahtumat, muut pitkäaikaiset etuudet ja muut työntekijöiden etuudet.

Lauseke 4.1.8: Hallintokulut

Näitä ovat muut kuin rahoituskustannukset lukuun ottamatta sellaisten rahoituspalvelujen tarjonnassa tai muissa palveluissa toimivaa henkilöstöä, jotka ovat olennainen osa mikrorahoituslaitosten rahoituspalveluihin liittyviä asiakassuhteita.

Lauseke 4.1.9: Rahoituskulut

Näitä ovat kaikki korot, maksut ja palkkiot, jotka liittyvät erilaisiin vastuihin, mukaan lukien asiakkaiden talletustilit mikrorahoituslaitoksessa, kaupalliset ja edulliset lainat, kiinnelainat ja muut vastuut. Niihin voivat kuulua myös luottojärjestelyihin liittyvät provisiot. Niihin sisältyvät kertyneet ja maksetut korot.

Lauseke 4.1.10: Riskinalainen salkunosa (PAR)

Tämä lauseke on merkitty **ensisijaiseksi lausekkeeksi**, koska se on yleisesti hyväksytyin tapa mitata salkun laatua.

Tällä termillä tarkoitetaan niiden maksamattomien lainojen arvoa, joiden osalta yksi tai useampi erääntynyt pääomalyhennys on ollut maksamatta tietyn päivinä lasketun ajan.

Siihen sisältyvät maksamaton pääoma kokonaisuudessaan, erääntyneet ja tulevaisuudessa erääntyvät maksuerät, mutta ei korkoja.

Siihen eivät sisälly uudelleenjärjestellyt lainat. Luotonantajan on mitattava riskinalainen salkunosa niiden lainojen osalta, jotka ovat olleet eräänntyneinä 30 tai 45 päivää (PAR 30 tai PAR 45).

On suositeltavaa, että luotonantajat ilmoittavat PAR 30:n, sillä tämä on kansainvälisesti hyväksytty indikaattori.

Lauseke 4.1.11: Poistot

Niiden lainojen arvo, jotka katsotaan kirjanpidossa saamisiksi, joita ei voida periä.

Poisto on kirjanpitomenettely, jossa poistetaan lainan maksamatta oleva osuus bruttolainasalkusta ja arvonalentumistappiovarauksesta, mutta se ei vaikuta nettolainasalkkuun, taseen loppusummaan tai mahdollisiin pääomatileihin.

Jos arvonalentumistappiovaraus ei riitä poistetun määrän kattamiseen, erotus kirjataan ylimääräiseksi arvonalentumistappioksi luotoista.

Lauseke 4.1.12: Arvonalentumistappiovaraus ja varauskulut

Arvonalentumistappio tai luottotappio on se osa bruttolainasalkusta, josta on tehty varaus maksulaiminlyönnin varalta.

Lauseke 4.1.13: Varat (vastaavaa)

Tähän kuuluvat aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet, sijoituskiinteistöt, goodwill, muut aineettomat hyödykkeet kuin goodwill, muu rahoitusomaisuus, lainat ja muut saamiset, sijoitukset, jotka yhdistellään tilinpäätöksen pääomaosuusmenetelmällä, biologiset hyödykkeet, myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät, varastot, tilikauden verosaamiset, laskennalliset verosaamiset, myynti- ja muut saamiset sekä rahavarat.

Lauseke 4.1.14: Velat (vastattavaa)

Tähän kuuluvat osto- ja muut velat, työntekijöiden etuuksia koskevat varaukset, muut varaukset, tulonakot, muut rahoitusvelat, muut rahoitusvelkoihin kuulumattomat velat, tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat, laskennalliset verovelat ja myytävänä oleviin luovutettavien erien ryhmiin kuuluvat velat.

Lauseke 4.1.15: Operatiivinen kestävyys

Tämä lauseke on merkitty **ensisijaiseksi lausekkeeksi**, koska se on mikroluottojen tarjoajan toiminnan suorituskykyä kuvaava keskeinen indikaattori.

Tämä suhdeluku kuvaa sitä, missä määrin luotonantaja pystyy kattamaan kustannuksensa toiminnasta saatavilla tuloilla. Se lasketaan seuraavalla kaavalla:

Toiminnan tuotot

(Rahoituskulut + luottotappiovarauskulut + henkilöstökulut + hallintokulut)

Lauseke 4.1.16: Rahoituksellinen kestävyys

Rahoituksellista kestävyyttä ilmaiseksi luvulla mitataan sitä, kuinka hyvin luotonantaja pystyy kattamaan kustannuksensa toiminnasta saatavilla tuloilla, ottaen huomioon tukimukautukset. Tukimukautukset ovat hypoteettisia tuloja ja menoja, ja niissä otetaan

huomioon varojen tuetut kustannukset ja luontois-
muotoiset tuet, jolloin voidaan paremmin verrata
organisaatioiden välistä suorituskykyä. Rahoitukselli-
nen kestävyys lasketaan seuraavalla kaavalla:

Toiminnan tuotot

(Rahoituskulut + luottotappiovarauskulut + henki-
löstökulut + hallintokulut + tukimukautukset)

Lauseke 4.1.17: Kestävyysuhdelukujen muutokset
tuet huomioon ottaen

Tukimukautuksia on kahdenlaisia: rahoitustoiminnan
tuetut kustannukset ja luontoismuotoiset tuet.

Rahoitustoiminnan tuettujen kustannusten mukautuk-
sissa pyritään ottamaan huomioon mikrorahoituslaitok-
sen rahoituskustannusten ja niiden rahoituskustannusten
välinen erotus, jotka se maksaisi, jos kaikki rahoitus olisi
markkinahintaista. Erotus lasketaan yleensä siten, että
mikrorahoituslaitoksen keskimääräiset rahoitusvelat ker-
rotaan jollain varjohinnalla (markkinakorolla), jonka jäl-
keen vähennetään todelliset rahoituskustannukset.
Kyseinen erotus on mukautuksen määrä ja sitä käsitel-
lään kustannuksena.

Luontoismuotoinen tukimukautus on mikrorahoitus-
laitoksen todellisuudessa hyödykkeistä tai palveluista
maksaman hinnan ja avoimilla markkinoilla samoista
hyödykkeistä tai palveluista veloittettavan hinnan väli-
nen erotus. Nämä mukautukset ovat hypoteettisia,
eivätkä ne sisälly luotonantajan vuositilinpäätökseen.

Yhteiset sosiaaliset raportointistandardit

Lauseke 4.2

Mikroluottojen tarjoajien on julkaistava vuosittain
seuraavat indikaattorit:

Lauseke 4.2.1: Yhteiskunnallinen toiminta-ajatus

Tämä lauseke on merkitty **ensisijaiseksi lausek-
keeksi**, koska yhteiskunnallisen toiminta-ajatuksen
julkistaminen on tärkeää avoimuuden lisäämiseksi
tämän luotonantajan liiketoimintamalliin sisälty-
vän keskeisen tekijän osalta.

Lauseke 4.2.2: Lainojen keskimääräinen koko

Lauseke 4.2.3: Lainojen keskimääräinen koko prosent-
teina bruttokansantulosta henkeä kohti

Lauseke 4.2.4: Naisiasiakkaiden osuus prosentteina, jos
se on olennaista kohdemarkkinoiden ja toiminta-aja-
tuksen kannalta

Lauseke 4.2.5: Maaseudulla asuvien asiakkaiden osuus
prosentteina, jos se on olennaista kohdemarkkinoiden
ja toiminta-ajatuksen kannalta

Lauseke 4.2.6: Köyhyysrajan alapuolella olevien asiak-
kaiden osuus prosentteina, jos se on olennaista kohde-
markkinoiden ja toiminta-ajatuksen kannalta

Lauseke 4.2.7: Yleiseen rahoitukseen siirtyvien asiak-
kaiden osuus prosentteina, jos se on olennaista kohde-
markkinoiden ja toiminta-ajatuksen kannalta

Lauseke 4.2.8: Etnisiä vähemmistöjä tai alkuperäiskan-
soja edustavien asiakkaiden osuus prosentteina, jos
se on olennaista kohdemarkkinoiden ja toiminta-aja-
tuksen kannalta

Lauseke 4.2.9: Rahoitettujen käynnistysvaiheen yritys-
ten osuus prosentteina, jos se on olennaista kohde-
markkinoiden ja toiminta-ajatuksen kannalta

Lauseke 4.2.10: Sosiaalietuuksia saavien asiakkaiden
osuus prosentteina, jos se on olennaista kohdemark-
kinoiden ja toiminta-ajatuksen kannalta

Yhteiset tiedotusstandardit

Lauseke 4.3

Yleisöllä on oltava mahdollisuus saada käytänneseen-
nissä määritellyjä tietoja yksittäisistä mikroluottojen
tarjoajista verkkotietokannan kautta.

On suositeltavaa, että luotonantajat julkistavat nämä
tiedot vuosikertomuksissaan ja muiden asianmukais-
ten keinojen avulla.

Lauseke 4.4

Mikroluottojen tarjoajien on julkaistava vuosittain seuraavat indikaattorit:

Lauseke 4.4.1: Aktiivisten luotonsaajien määrä

Tällä tarkoitetaan henkilöitä, joilla on lainaa mikroluottojen tarjoajalta tai jotka ovat ensi sijassa vastuussa kokonaislainasalkun jonkin osan takaisinmaksusta. Henkilö, jolla on useita lainoja mikroluottojen tarjoajalta, olisi laskettava yhdeksi luotonsaajaksi.

Lauseke 4.4.2: Myönnettyjen ja jäljellä olevien lainojen määrä ja arvo

Lauseke 4.4.3: Nykyisen, brutto- ja nettosalkun arvo

Lauseke 4.4.4: Riskinalainen salkunosa

Luotonantajan on ilmoitettava riskinalainen salkunosa niiden lainojen osalta, joiden lyhennykset ovat olleet erääntyneinä 30 tai 45 päivää.

On suositeltavaa, että luotonantajat ilmoittavat PAR 30:n, sillä tämä on kansainvälisesti käytetty indikaattori.

Lauseke 4.4.5: Varojen ja velkojen kokonaisarvo

Lauseke 4.4.6: Operatiivinen kestävyys

Tämä lauseke on merkitty **ensisijaiseksi lausekkeeksi**, koska suorituskyvyn avoimuus on tärkeää markkinakurin omaksumiseksi ja alaan kohdistuvan luottamuksen lisäämiseksi.

Lauseke 4.4.7: Rahoituksellinen kestävyys

Lauseke 4.4.8: Kustannukset prosentteina tuettua lainaa kohden

Lauseke 4.4.9: Lainan vastuuhenkilöiden ja (koko) henkilöstön määrä

Lauseke 4.5

Mikroluottojen tarjoajien on kirjattava hakijoiden sekä nykyisten ja entisten asiakkaiden valitukset.

Kaikki kysymykset, jotka hakijat sekä nykyiset tai entiset asiakkaat ottavat esille muodollisen valitusmenettelyn kautta, olisi kirjattava valituksiksi.

Lauseke 4.6

Mikroluottojen tarjoajien on raportoitava valituksia koskevista tiedoista ja julkistettava ne:

Lauseke 4.6.1: Hakijoiden sekä nykyisten ja entisten asiakkaiden tekemien valitusten määrä

Lauseke 4.6.2: Hakijoiden sekä nykyisten ja entisten asiakkaiden tekemien valitusten määrä prosentteina hakijoista sekä nykyisistä ja entisistä asiakkaista

Tämä lauseke on merkitty **ensisijaiseksi lausekkeeksi**, koska raportointi ja tiedotus ovat tärkeitä markkinakurin omaksumiseksi ja asiakaspalvelun parantamiseksi.

5 – Hallinnon tietojärjestelmät

Johdanto

Köyhien avustamiseen erikoistuneen neuvoa-antavan ryhmän (Consultative Group to Assist the Poor, CGAP) julkaiseman hallinnon tietojärjestelmiä koskevan käsikirjan mukaan hallinnon tietojärjestelmät ovat sarja prosesseja ja toimintoja, jotka liittyvät käsittelemättömien tietojen hankintaan, niiden käsittelyyn käyttökelpoisiksi tiedoiksi ja tietojen levittämiseen käyttäjille tarvittavassa muodossa. Tehokkaan ja toimivan hallinnon tietojärjestelmän avulla mikroluottojen tarjoajat voivat palvella asiakkaitaan tehokkaammin ja luotettavammin.

Käytännessäntöjen tässä osassa vahvistetaan hallinnon tietojärjestelmien yhteiset standardit toimintojen kattavuuden ja laajennettavuuden, turvallisuuden ja henkilöstötuen osalta.

Toiminnan kattavuus ja laajennettavuus

Lauseke 5.1

Mikroluottojen tarjoajilla on oltava sellainen hallinnon tietojärjestelmä, jonka avulla voidaan tuottaa tarvittavat tiedot seuraavia keskeisiä hallintoa, toimintaa ja taloutta koskevia raportteja varten:

Lauseke 5.1.1: Tuloslaskelma

Lauseke 5.1.2: Tase

Lauseke 5.1.3: Päivittäiset laina- ja maksulaiminlyöntiraportit, suhdeluvut ja suuntaukset

Tämä lauseke on merkitty **ensisijaiseksi lausekkeeksi**, koska tällaisten raporttien laatiminen on tärkeää päivittäisten toimintojen (esim. maksulaiminlyöntien hallinnointi) ja mikroluottojen tarjoajan organisatorisen hallinnoinnin tueksi.

Lauseke 5.2

Mikroluottojen tarjoajilla on oltava sellainen hallinnon tietojärjestelmä, jonka avulla ne voivat suorittaa kaikenlaiset kirjanpito- ja raportointitoiminnot.

Tähän kuuluvat luottotappiovarausten tekeminen sekä kassavirran, tulojen ja menojen seuraaminen.

Lauseke 5.3

Mikroluottojen tarjoajilla on oltava sellainen hallinnon tietojärjestelmä, joka toimii yleisesti hyväksytyjen kirjanpitoperiaatteiden ja tilinpäätösstandardien mukaisesti.

Lauseke 5.4

Mikroluottojen tarjoajilla on oltava sellainen hallinnon tietojärjestelmä, jonka avulla voidaan seurata ja hallinnoida lainasalkun laatua ja toimintoja.

Tämä lauseke on merkitty **ensisijaiseksi lausekkeeksi**, koska tällaiset toiminnot sisältävän hallinnon tietojärjestelmän avulla erityisesti sekä lainanannosta vastaavat henkilöt ja johto voivat seurata ja hallinnoida maksulaiminlyöntejä.

Järjestelmän olisi tuotettava sekä aikaisempia tietoja että tietoja lainan vastuuhenkilöittäin. Lisäksi siihen olisi sisällyttävä maksulaiminlyöntien hallinnointia koskevat toiminnot.

Lauseke 5.5

Mikroluottojen tarjoajilla on oltava sellainen hallinnon tietojärjestelmä, jonka avulla voidaan hallinnoida ja ylläpitää asiakastietoja.

Asiakastietoja ovat asiakkaan nimi ja osoite, aikaisemmat tiedot, yhteenkootut asiakastiedot ja asianmukaiset sosiaalista suorituskyykyä ilmaisevat indikaattorit.

Tämä lauseke on merkitty **ensisijaiseksi lausekkeeksi**, koska asiakastietojen tehokas hallinnointi on tärkeää asiakaskunnan ymmärtämisen kannalta.

Lauseke 5.6

Mikroluottojen tarjoajilla on oltava sellainen hallinnon tietojärjestelmä, jonka välityksellä johto, lainanannosta vastaavat henkilöt ja hallituksen jäsenet saavat nopeasti tarvitsemansa tiedot.

Tämä ei välttämättä tarkoita sitä, että johtajien, lainanhenkilöstön tai hallituksen jäsenten olisi välttämättä saatava tiedot suoraan hallinnon tietojärjestelmästä. Se tarkoittaa pikemminkin sitä, että tietojärjestelmän olisi pystyttävä tuottamaan asianmukaiset tiedot kaikille näille ryhmille.

Lauseke 5.7

Mikroluottojen tarjoajilla on oltava sellainen hallinnon tietojärjestelmä, joka soveltuu uusien tuotteiden sekä useiden toimipaikkojen, palvelujen ja jakelukanavien käsittelyyn ja johon nämä voidaan yhdistää.

Tähän liittyviä toimintoja ovat toimipaikkatason tietojen erottelu ja yhdistely, uudet lainanantomenetelmät, valuutat ja erilaiset korot. Tämä koskee sellaisia luotonantajia, joiden toiminnot kattavat nykyisin tai mahdollisesti tulevaisuudessa useita tuotteita, toimipaikkoja, palveluja ja jakelukanavia.

Lauseke 5.8

Mikroluottojen tarjoajilla on oltava soveltuvin osin ja organisaation suunnitelman mukaisesti sellainen hallinnon tietojärjestelmä, jota voidaan mukauttaa suunnitellun kasvun mukaisesti.

Kasvulla tarkoitetaan lainanannon kasvua ja uusia haarakonttoreita.

Turvallisuus ja henkilöstötuki

Lauseke 5.9

Mikroluottojen tarjoajien on rajoitettava hallinnon tietojärjestelmien tietoihin pääsyä asianmukaisten turvajärjestelmien avulla.

Tällaisia turvatoimia voivat olla (säännöllisesti vaihdettavat) tunnusluvut, IP-osoitteiden valvonta ja vastaavat toimet.

Lauseke 5.10

Mikroluottojen tarjoajien on sovellettava eriasteisia käyttöoikeus- ja raportointitasoja niin, että eräät toiminnot on varattu tietyille käyttäjäliittymään integroiduille käyttäjätasolle.

Oleennaista on, ettei yksi henkilö voisi suorittaa koko prosessia yksin.

Lauseke 5.11

Mikroluottojen tarjoajilla on oltava ohjeet, jotka koskevat loppuun suoritettujen toimintojen, saldojen ja lausuntojen tallentamista turvallisesti ja tarvittaessa tietojen palauttamista.

Tarvittavia toimintoja voivat olla säännölliset varmuuskopiot ja sisäänrakennetut tietojen palautusmekanismit.

Lauseke 5.12

Mikroluottojen tarjoajilla on oltava sellainen hallinnon tietojärjestelmä, jonka avulla voidaan säännöllisesti ottaa varmuuskopioita.

Varmuuskopioilla tarkoitetaan tietokoneohjelmien ja tiedostojen kopiointia, jotta alkuperäiset tiedot voidaan palauttaa, jos ne ovat hävinneet.

Lauseke 5.13

Mikroluottojen tarjoajien on sovellettava turvatoimia, jotka estävät tiedostojen laittoman tai tahattoman muuttamisen.

Tällaisia toimia ovat käyttöoikeuksien rajoittaminen tiettyihin toimintoihin, käyttäjien salasana- ja järjestelmän käyttöoikeuksien loukkauksia koskevat lokitiedot.

Lauseke 5.14

Mikroluottojen tarjoajilla on oltava hallinnon tietojärjestelmä, jonka avulla voidaan tuottaa kirjausketju keskeisistä prosesseista ja tietomuutoksista.

Järjestelmän olisi pystyttävä yksilöimään, kuka on suorittanut tai vahvistanut tietyt keskeiset toiminnot, kuten lainan myöntämisen, lainamäärän muuttamisen ja lainan uudelleenjärjestelyn.

Lauseke 5.15

Mikroluottojen tarjoajien on tarjottava hallinnon tietojärjestelmien käyttäjille koulutusta ja/tai käsikirjoja.

Sanasto

Käsite	Määritelmä
Kirjausketju	Paperilla tai sähköisessä muodossa oleva kirjausketju, josta ilmenevät toimen kaikki vaiheet. Mahdollistaa rahoitustietojen jäljittämisen pääkirjasta lähdeasiakirjaan (esim. lasku, kuitti). Pääkirjaan kirjataan organisaation kirjanpito tiedot, ja siinä esitetään lyhyesti kaikki tilikauden rahoitustoimet.
Lainojen uudelleenrahoitus	Tällä tarkoitetaan lainan myöntämistä, jotta luotonsaaja voi maksaa takaisin sellaiset aikaisemmat lainat, joita tämä ei muuten olisi pystynyt maksamaan.
Lainakorko	Lainakorolla tarkoitetaan korkoa, joka ilmoitetaan nostetun luoton määrään vuositasolla sovellettuna kiinteänä tai vaihtuvana prosenttilukuna.
Liiketoimintasuunnitelma	Yksityiskohtainen asiakirja, jossa esitetään yrityksen tai organisaation rahoitukseen ja toimintaan liittyvät entiset, nykyiset ja tulevat tavoitteet. Liiketoimintasuunnitelmassa esitetään organisaation toiminnan suunta tietyksi ajaksi, joka on yleensä 3-5 vuotta. Suunnitelma ohjaa organisaation toimintapolitiikkaa ja -strategioita, ja sen perustana ovat rahoitustiedot.
Luottoriski	Tällä tarkoitetaan tuottoihin tai pääomaan kohdistuvaa riskiä, koska asiakas on laiminlyönyt lainasopimuksen ehdot. Pääasiassa tällä riskillä tarkoitetaan sitä, ettei luotonsaaja maksa takaisin lainaansa.
Päätösvaltaisuus	Komitean tai organisaation johtajien ja jäsenten vähimmäismäärä, yleensä enemmistö, jonka on oltava läsnä, jotta liiketoimi on pätevä.
Rajoitetut varat	Avustukset, sijoitukset tai lahjoitukset, joissa edellytetään, että varat käytetään tietyllä tavalla tai tiettyä tarkoitusta varten lahjoittajan toivomusten mukaisesti, esimerkiksi palveluja varten. Rahaston tarkoituksena voi olla tiettyjen palvelujen tuottaminen kohderyhmälle tai tiettyjen kustannusten kattaminen (esim. palkat, laitteet).
Rajoittamattomat varat	Avustukset, sijoitukset tai lahjoitukset, jotka voidaan käyttää vastaanottavan organisaation harkinnan mukaan.
Riskimatriisi	Riskimatriisiin tai -rekisterin avulla yksilöidään riskit, määritetään niiden todennäköisyys ja suuruus (esim. alhainen, kohtalainen tai suuri) ja tuotetaan mittatekijät (todennäköisyys tai suuruus) yhdistävä kokonaisriskiprofiili. Tähän liittyvä väline on riskienhallintamatriisi, johon sisältyy nykyisen riskienhallinnan laatu (esim. vahva, hyväksyttävä tai heikko).

Käsite	Määritelmä
Riskinalainen salkunosa (PAR)	Tällä tarkoitetaan niiden maksamattomien lainojen arvoa, joiden osalta yksi tai useampi erääntynyt maksu on ollut maksamatta tietyn päivinä lasketun ajan. Ilmoitetaan usein suhdelukuna ja ryhmitellään maksamatta olevien päivien lukumäärän mukaan.
Tilinpäätösanalyysi	Tilinpäätösanalyysillä tarkoitetaan organisaation taloudellisten vahvuuksien ja heikkouksien kartoittamista tarkastelemalla taseeseen ja tuloslaskelmaan sisältyvien erien välistä suhdetta.
Todellinen vuosikorko	Todellisella vuosikorolla tarkoitetaan prosenttilukuna ilmoitettuja lainanoton todellisia vuosikustannuksia laina-aikana. Korko sisältää kaikki lainaan liittyvät maksut tai ylimääräiset kustannukset.
Ulkoinen tarkastus	Ulkoisella tarkastuksella tarkoitetaan muodollista riippumatonta tarkastusta, joka kohdistuu organisaation tilinpäätökseen, kirjanpitoon, liiketoimiin ja toimintoihin ja jonka suorittavat ammattitilintarkastajat, jotka lisäävät tilinpäätöksen ja muiden johdon kertomusten luotettavuutta, varmistavat vastuun lahjoitusvaroista tai kartoittavat sisäisten valvontatoimien ja -järjestelmien heikkouksia. Ulkoisten tarkastusten laajuus voi vaihdella huomattavasti kunkin tarkastuksen tavoitteista riippuen ⁴ .
Uudelleenjärjestellyt lainat	Lainojen uudelleenjärjestelyllä tarkoitetaan alun perin suunniteltujen lainapäätösten maksujen uudelleen neuvottelua tai muuttamista ⁵ .
Vakuudellinen lainananto	Vakuudellisesta lainanannosta on kyse silloin, kun laina myönnetään panttia vastaan. Jos lainaa ei makseta, lainanantaja voi ottaa vakuuden haltuunsa mahdollisten tappioiden kattamiseksi.
Vakuus	Perinteisellä vakuudella tarkoitetaan kiinteän omaisuuden omistusoikeutta koskevia asiakirjoja, kun taas muulla kuin perinteisellä vakuudella tarkoitetaan usein henkilökohtaisia takauksia, kotitalouden omaisuutta ja pakkosäästöjä. Korvaavilla vakuuksilla tarkoitetaan vertaistakauksia.
Varsinainen yhtiökokous	Yhtiön johtajien ja osakkaiden kokous. Kokous on usein lakisääteinen; varsinaisessa yhtiökokouksessa (jota kutsutaan myös yhtiö- tai vuosikokoukseksi) hyväksytään tilinpäätös, valitaan hallituksen jäsenet ja käsitellään muita asioita.
Varianssianalyysi	Tämän prosessin tarkoituksena on laskea todellisten ja budjetoitujen tai suunniteltujen kustannusten tai tulojen välinen erotus ja määrittää erotuksen eli varianssin syyt.

4 Lähde: CGAP (1998). External Audits of Microfinance Institutions – A Handbook, Volume 1. Technical Tool Series No. 3. December 1998.

5 Microfinance Consensus Guidelines.

Julkaisutoimisto

ISBN 978-92-79-25958-6
doi:10.2776/67959

9 789279 259586